

Brüssel, 4.5.2017
COM(2017) 208 final

2017/0090 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 seoses kliirimiskohustuse, kliirimiskohustuse peatamise, aruandluse nõuete, keskse vastaspoole kaudu kliirimata börsiväliste tuletislepingute riskimaandamismeetmete, kauplemisteabehoidlate registreerimise ja järelevalve ning kauplemisteabehoidlate nõuetega

(EMPs kohaldatav tekst)

{ SWD(2017) 148 final }

{ SWD(2017) 149 final }

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

EL võttis pärast finantskriisi 2012. aastal vastu Euroopa turu infrastruktuuri määruse,¹ et tegeleda börsiväliste tuletisinstrumentide turu toimimisel täheldatud vajakajäämistega.

Üks peamistest vajakajäämistest seisnes selles, et reguleerivatel asutustel ei olnud piisavalt teavet börsiväliste tuletisinstrumentide turul toimuva tegevuse kohta. See tähendas, et riskid võisid jääda märkamata, kuni realiseerusid. Lisaks oli tihti maandamata börsiväliste tuletisinstrumentide vastaspoolte vaheline vastaspoole krediidirisk, mis võis tekitada kahjumit juhul, kui ühel vastaspooltest tekkis enne oma kohustuste täitmist makseviivitus. Kuna tuletisinstrumentide turgudel tehtud börsiväliste tehingute mahud on suured ja turuosalised on omavahel seotud, võivad sellised kahjumid olla üldiseks ohuks finantssüsteemile².

Nende vajakajäämistest tõttu võtsid G20 juhid 2009. aastal kohustuse võtta kaugeleulatuvaid meetmeid, et suurendada börsiväliste tuletisinstrumentide turu stabiilsust, sealhulgas kehtestades nõude, et kõik standardsed börsivälised tuletislepingud tuleks kliirida kesksete vastaspoolte kaudu ja neist tuleks teatada kauplemisteabehoidlatele.

Euroopa turu infrastruktuuri määrusega rakendatakse 2009. aastal G20 raames võetud kohustust ELis. Euroopa turu infrastruktuuri määruse peamine eesmärk on vähendada süsteemset riski, suurendades börsiväliste tuletisinstrumentide turu läbipaistvust, maandades vastaspoole krediidiriski ja vähendades operatsiooniriski, mis on seotud börsiväliste tuletisinstrumentidega. Selleks kehtestatakse Euroopa turu infrastruktuuri määrusega börsiväliste tuletisinstrumentidele, kesksetele vastaspooltele ja kauplemisteabehoidlatele üldnõuded. Need on järgmised:

1. standarditud börsiväliste tuletislepingute keskne kliiring;
2. võimendustagatise nõuded börsiväliste tuletislepingutele, mida keskselt ei kliirita;
3. operatsiooniriski maandamise nõuded börsiväliste tuletislepingutele, mida keskselt ei kliirita;
4. tuletislepingutega seotud aruandekohustused;
5. kesksetele vastaspooltele esitatavad nõuded ning
6. nõuded kauplemisteabehoidlatele.

Euroopa turu infrastruktuuri määruse jõustumisest rohkem kui nelja aasta möödumisel kogutud esimeste kogemuste põhjal töötab raamistik kokkuvõttes väga hästi. Uue raamistiku kohaldamisega seotud praktilised probleemid on tekkinud ainult üksikutes valdkondades. Käesoleva ettepanekuga sätestatakse seega mitu Euroopa turu infrastruktuuri määruse sihtotstarbelist muudatust, eelkõige et lihtsustada norme ja muuta neid proportsionaalsemaks.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta.

² Komisjoni talituste töödokument „Mõjuhinang, mis on lisatud dokumendile „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta“. SEK(2010) 1059, saadaval aadressil <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52010SC1058>.

Samal ajal säilitatakse ettepanekus raamistiku kõik põhielemendid, mis on võimaldanud saavutada Euroopa turu infrastruktuuri määruse eesmärged.

Euroopa turu infrastruktuuri määrus jõustus 16. augustil 2012. Enamik nõuetest ei muutunud siiski kohe kohaldatavaks, kuna Euroopa turu infrastruktuuri määrusega anti komisjonile volitus võtta vastu delegeeritud õigusakte ja rakendusakte, milles täpsustatakse üldnõuete tehnilised üksikasjad ja järkjärgulise kohaldamise ajakava. Selle tulemusena on nõudeid hakatud kohaldama eri etappides. Mõned neist, näiteks kohustuslikud kliiringu ja võimendustagatise nõuded kliirimata tuletisinstrumentidele, on võetud kasutusele alles hiljuti.

Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikli 85 lõike 1 kohaselt anti komisjonile ülesanne vaadata 2015. aasta augustiks läbi Euroopa turu infrastruktuuri määrus ning koostada selle kohta üldaruanne ja esitada see Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Alates 2015. aasta maist kuni augustini hindas komisjon selle aruande ja võimaliku seadusandliku ettepaneku koostamiseks ulatuslikult praegu kehtivaid norme. Hindamise raames korraldati avalik konsultatsioon, millele saadi mitmesugustelt sidusrühmadelt rohkem kui 170 vastust, ning hangiti Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikli 85 lõikes 1 nõutud aruanded Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel (edaspidi „ESMA“), Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogult ja Euroopa Keskpankade Süsteemilt (edaspidi „EKPS“). Lisaks sellele otsustati oodata, kuni on võimalik võtta arvesse 2015. aasta septembrist kuni 2016. aasta jaanuarini toimunud finantsteenuste ELi õigusraamistiku kohta arvamuste esitamise üleskutse kaudu saadud teavet, et saada täpsemat tõendusmaterjali Euroopa turu infrastruktuuri määruse rakendamise olukorra kohta.

Komisjon võttis 2016. aasta novembris vastu Euroopa turu infrastruktuuri määruse aruande³. Ühelt poolt märgiti aruandes, et Euroopa turu infrastruktuuri määruse nende üldnõuete olemuses, mis on tuletisinstrumentide turul läbipaistvuse tagamiseks ja süsteemsete riskide maandamiseks määrava tähtsusega ning mida ametiasutused ja turuosalised üldiselt toetavad, ei tohiks teha mingeid põhjalikke muudatusi. Lisaks sellele ei ole veel võimalik Euroopa turu infrastruktuuri määruse mõju põhjalikult läbi vaadata, kuna Euroopa turu infrastruktuuri määruses sätestatud teatavaid üldnõudeid ei ole veel rakendatud või lõpule viidud.

Teiselt poolt osutati aruandes võimalusele muuta Euroopa turu infrastruktuuri määrust teatavates konkreetsetes valdkondades, et kõrvaldada ebaproportsionaalselt suured kulud ja suur koormus teatavatele tuletisinstrumentide vastaspooltele – eelkõige finantssektorivälistele vastaspooltele – ja lihtsustada norme, kahjustamata seejuures õigusakti eesmärkide saavutamist.

Võttes arvesse vajadust kõrvaldada väikeettevõtjate ebaproportsionaalselt suured kulud ja koormus ning lihtsustada norme, ohustamata seejuures finantsstabiilsust, lisati Euroopa turu infrastruktuuri määruse läbivaatamine komisjoni 2016. aasta õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi⁴.

³ Komisjoni 23. novembri 2016. aasta aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määruse (EL) nr 648/2012 (börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta) artikli 85 lõike 1 alusel (COM(2016) 857 final). <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?qid=1480141638729&uri=COM:2016:857:FIN>.

⁴ Euroopa Komisjon, „Regulatory Fitness and Performance Programme REFIT and the 10 Priorities of the Commission“ (õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programm ja komisjoni kümme prioriteeti), 25. oktoober 2016. http://ec.europa.eu/atwork/pdf/201621025_refit_scoreboard_summary_en.pdf.

Komisjon hindas õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi raames, millises ulatuses on Euroopa turu infrastruktuuri määruse konkreetsed nõuded täitnud oma eesmärgi tõhusal ja tulemuslikul viisil, olles samal ajal ühtsed, asjakohased ja andes ELile lisaväärtust. Hindamisest nähtub, et teatavates sihtvaldkondades tekivad Euroopa turu infrastruktuuri määrusega ebaproportsionaalselt suured kulud ja koormus ja kehtestatakse liiga keerukad nõuded ning Euroopa turu infrastruktuuri määruse eesmärgi, milleks on finantsstabiilsuse suurendamine, oleks võimalik tõhusamalt saavutada. Need valdkonnad on järgmised: 1) nõuete järgimine tuletisinstrumentide vastaspoolte puhul, kes kuuluvad tuletisinstrumentidega kauplemise võrgustiku äärealale (näiteks väikesed finantsettevõtjad, finantssektorivälised vastaspoolde, pensionifondid); 2) läbipaistvus; 3) juurdepääs kliiringule.

Käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnaaruandes käsitletakse seega Euroopa turu infrastruktuuri määruse nende valdkondade kulusid ja tulusid, kus sihtotstarbeliste meetmete võtmise abil saaks tagada, et Euroopa turu infrastruktuuri määruse eesmärgid saavutatakse proportsionaalsemal, tõhusamal ja tulemuslikumal viisil.

Mõjuhinnaaruandes esitatakse põhjalik tõendusmaterjal selle kohta, et Euroopa turu infrastruktuuri määrust lihtsustades on võimalik vähendada kulusid ja koormust, kahjustamata seejuures finantsstabiilsust. Välja pakutud muudatuste abil on võimalik saavutada kapitaliturgude liidu ning töökohtade loomise ja majanduskasvu tegevuskava eesmärgi kooskõlas komisjoni poliitiliste prioriteetidega.

1.2. Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Euroopa turu infrastruktuuri määrus on seotud mitme ELi õigusaktiga, sealhulgas kapitalinõuete määrusega,⁵ finantsinstrumentide turgude direktiiviga (MiFID I⁶ ja MiFID II⁷) ning sellega seotud määrusega⁸ ja komisjoni ettepanekuga kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse kohta⁹.

See ettepanek on kooskõlas komisjoni seadusandliku ettepanekuga muuta määrust (EL) nr 575/2013¹⁰. Ettepaneku raames on komisjoni eesmärk arvata siduva finantsvõimenduse määra alt välja keskselt kliiritavaid tuletistehinguid käsitlevad alustamise tagatised, mille krediitiasutus või investeerimisühing on saanud oma klientidelt rahas ja mille ta on andnud edasi kesksetele vastaspooltele. Ettepanek muuta määrust (EL) nr 575/2013 lihtsustab seega

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT L 145, 30.1.2004, lk 1).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 84).

⁹ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse raamistiku kohta ning millega muudetakse määruseid (EL) nr 1095/2010, (EL) nr 648/2012 ja (EL) 2015/2365 (COM(2016) 856 final).

¹⁰ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsvõimenduse määra, stabiilse netorahastamise määra, omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete, vastaspoole krediidiriski, tururiski, kesksetes vastaspooltes olevate positsioonide, ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates olevate riskipositsioonide, riskide kontsentreerumise, aruandluse ja avalikustamise nõuetega ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012.

juurdepääsu kliiringule, kuna vähenevad klientide või kaudsete kliirimisteenuste pakkumise kapitalinõuded.

Ettepanek on samuti kooskõlas MiFID I ja MiFID II-ga ja nendega seotud määrusega, mis on tuletisinstrumentide ja finantssektori vastaspoole mõistete alus. Sellega seoses mõjutab MiFID II ja finantsinstrumentide turgude määruse kohaldamine 2018. aasta jaanuarist Euroopa turu infrastruktuuri määruse kohaldamisalasse kuuluvate valuutavahetuse lepingute mõiste ühtlustamist ja finantssektori vastaspooltena käsitatud vastaspoolte ulatust. MiFID II raamistiku eesmärk on liigitada suured finantssektorivälised kauplejad ümber finantssektori vastaspoolteks, kehtestades nn kõrvaltegevuse testi, millega määratakse kindlaks, kui palju võivad finantssektorivälised ettevõtjad tegeleda maandamata riskiga (või spekulatiivse) kaubatuletisinstrumentidega kauplemisega, enne kui seda ei peeta enam ettevõtja põhitegevuse kõrvaltegevuseks ja ettevõtja peab hankima MiFIDI loa. Seega peavad kaubaturgudel tegutsevad suurimad finantssektorivälised vastaspoolled hankima MiFIDI loa. Selle tulemusena tekib suurimatele finantssektorivälistele vastaspooltele Euroopa turu infrastruktuuri määruse alusel kliirimiskohustus. Valuutavahetuse tuletislepingute mõiste ühtlustamine võimaldab kohaldada nende lepingute suhtes liidus ühetaoliselt ja järjepidevalt Euroopa turu infrastruktuuri määruse norme.

Käesolev ettepanek on samuti kooskõlas komisjoni ettepanekuga kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse raamistiku kohta. Standardsete börsiväliste tuletisinstrumentide kliirimise kohustus kehtestatakse, et suurendada kesksete vastaspoolte ulatust ja olulisust Euroopas ja sellest väljaspool. Kesksete vastaspoolled juhivad finantsturgudele iseloomulikke riske, nagu vastaspoole risk, likviidsusrisk ja tururisk, ning aitavad seega kaasa finantsturgude üldise stabiilsuse ja vastupanuvõime parandamisele. Selle käigus saavad kesketest vastaspooltest finantssüsteemi sõlmpunktid, mis ühendavad omavahel eri finantsettevõtjaid ja koondavad märkimisväärse osa nende mitmesuguste riskidega seotud positsioonidest. Seega on keskse vastaspoole tõhus riskijuhtimine ja kindlatel alustel seisev järelevalve olulise tähtsusega selleks, et tagada selliste riskipositsioonide küllaldane kaetus. Euroopa turu infrastruktuuri määrus reguleerib keskseid vastaspooli, tagades et neil on piisav vastupanuvõime, aga ei reguleeri finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse stsenaariume. See ettepanek täiendab kesksete vastaspoolte finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse jaoks välja pakutud raamistikku ning sellega kehtestatakse mehhanism, mille abil saab ajutiselt peatada kliirimiskohustuse, kui ei ole tegemist kriisilahendusega.

See ettepanek on ka kooskõlas vastu võetud komisjoni delegeeritud määrusega, millega muudetakse delegeeritud määruseid (EL) 2015/2205, (EL) 2016/592 ja (EL) 2016/1178 seoses kliiringukohustuse jõustumise kuupäevaga börsiväliste tuletisinstrumentidega tegelevate teatavate vastaspoolte puhul¹¹. Selle delegeeritud määrusega pikendatakse ka asjakohastes regulatiivsetes tehnilistes standardites¹² määratletud kolmanda kategooria

¹¹ Komisjoni 16. märtsi 2017. aasta delegeeritud määrus (EL) .../..., millega muudetakse delegeeritud määruseid (EL) 2015/2205, (EL) 2016/592 ja (EL) 2016/1178 seoses kliiringukohustuse jõustumise kuupäevaga börsiväliste tuletisinstrumentidega tegelevate teatavate vastaspoolte puhul (C(2017) 1658 final).

¹² Komisjoni 6. augusti 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/2205, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 kliiringukohustust käsitlevate regulatiivsete tehniliste standarditega (ELT L 314, 1.12.2015, lk 15).

Komisjoni 1. märtsi 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/592, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 kliiringukohustust käsitlevate regulatiivsete tehniliste standarditega (ELT L 103, 19.4.2016, lk 5).

(väikesed finantssektori vastaspoolled) vastaspoolte kohustuste täitmise tähtaega kuni 21. juunini 2019, kuna neil vastaspooltel on märkimisväärseid probleeme kliiringule juurdepääsu saamisega.

Käesolev ettepanek on kooskõlas tööga, mida tehakse rahvusvahelisel tasandil finantsstabiilsuse nõukogu (edaspidi „FSB“) raamistikus ja mille eesmärk on muu hulgas i) saavutada makse- ja arveldussüsteemide komitee ja Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni (edaspidi „IOSCO“) välja töötatud finantsturgude infrastruktuuri põhimõtete järjepidev kohaldamine; ii) teha G20 tuletisinstrumentide turgude reformide elluviimise järelevalvet (FSB börsiväliste tuletisinstrumentide töörühma kaudu); iii) koostada kesksete vastaspoolte kriisilahenduse kohta täiendavad suunised (FSB kriisilahenduse rühm) ning iv) ühtlustada börsiväliste tuletisinstrumentide aruandlussüsteeme ja tagada nende suurem standardimine (FSB ning makse- ja arveldussüsteemide komitee ja IOSCO rühmad, mis tegelevad nende õiguslike tõkete kõrvaldamisega, mis takistavad reguleerivatel asutustel andmetele juurdepääsu saamist või kordumatu tehingutunnuse ja üksuse tootetunnuse loomist).

1.3. Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Käesolev ettepanek on seotud ja kooskõlas poolelioleva algatusega, mille eesmärk on kapitaliturgude liidu loomine. Tõhusad ja vastupanuvõimelised kauplemisjärgsed süsteemid ja tagatisturud on hästi toimiva kapitaliturgude liidu oluline osa ning need suurendavad investeringute, majanduskasvu ja töökohtade loomise toetamiseks tehtavaid jõupingutusi kooskõlas komisjoni poliitiliste prioriteetidega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

2.1. Õiguslik alus

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 114, mis on ühtlasi Euroopa turu infrastruktuuri määruse õiguslik alus. Mõjuhinnangu aruande koostamise käigus tehtud analüüsi alusel tuvastati, et Euroopa turu infrastruktuuri määruse elemente on vaja muuta, et kõrvaldada teatavatele tuletisinstrumentide vastaspooltele tekkivad ebaproportsionaalselt suured kulud ja koormus ning lihtsustada norme, ohustamata seejuures finantsstabiilsust. Vajalike muudatuste tegemise pädevus on ainult kaasseadusandjatel.

2.2. Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Euroopa turu infrastruktuuri määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides. Euroopa turu infrastruktuuri määruse eesmärki, milleks on maandada riske ning suurendada börsiväliste tuletislepingute läbipaistvust ja standardsust, kehtestades ühetaolised nõuded neile lepingutele ning kesksete vastaspoolte ülesannete täitmisele ja kauplemisteabehoidlatele, ei saa liikmesriigid ise piisavalt hästi saavutada ja seda eesmärki on seetõttu meetmete ulatust arvesse võttes parem saavutada liidu tasandil, võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõtet.

Komisjoni 10. juuni 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/1178, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 kliiringukohustust käsitlevate regulatiivsete tehniliste standarditega (ELT L 195, 20.7.2016, lk 3).

2.3. Proportsionaalsus

Ettepaneku eesmärk on tagada, et Euroopa turu infrastruktuuri määruse eesmärgid saavutatakse proportsionaalsemal, tulemuslikumal ja tõhusamal viisil. Seetõttu lihtsustatakse ja vähendatakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse nõudeid, et vähendada määrusest (eelkõige väiksematele) sidusrühmadele tekkivat halduskoormust. Euroopa turu infrastruktuuri määruse teatavate nõuete muutmise teel aitab ettepanek otseselt muuta Euroopa turu infrastruktuuri määrust kokkuvõttes proportsionaalsemaks. Samal ajal ei lähe ettepanek kaugemale sellest, mis on vajalik eesmärkide saavutamiseks, võttes arvesse vajadust teha finantsstabiilsuse huvides tuletisinstrumentidega seotud riskide järelevalvet ja neid maandada.

2.4. Vahendi valik

Euroopa turu infrastruktuuri määrus on määrus ja seetõttu tuleb seda muuta määrusega.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

3.1. Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll

Käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhindang sisaldab Euroopa turu infrastruktuuri määruse hindamisaruannet.

Euroopa turu infrastruktuuri määrus lisati komisjoni 2016. aasta õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi. Seda tehti, kuna oli vaja lihtsustada Euroopa turu infrastruktuuri määrusega reguleeritud valdkondi ja muuta neid proportsionaalsemaks, mida näitas Euroopa turu infrastruktuuri määrust käsitleva avaliku konsultatsiooni ja finantsvaldkonna reguleerimise kohta arvamuste esitamise üleskutse käigus saadud tagasiside ning samuti komisjoni elluviidud Euroopa turu infrastruktuuri määruse kohaldamise läbivaatamine. Selles kontekstis uuriti hindamise käigus, millises ulatuses on Euroopa turu infrastruktuuri määruse konkreetset nõuded täitnud oma eesmärgi ja eelkõige, kas nõuded on seda teinud tõhusal ja tulemuslikul viisil, olles samal ajal ühtsed, asjakohased ja andes ELile lisaväärtust.

Euroopa turu infrastruktuuri määruse teatavaid üldnõudeid hakati kohaldama alles hiljuti või ei kohaldata neid veel. Seetõttu ei ole siiani piisavalt tõendusmaterjali ja on liiga vara teha kindlaid järeldusi pikaajalise mõju kohta. Seega ei saa toimunud hindamist käsitada Euroopa turu infrastruktuuri määruse täieliku hindamisena. Selle asemel analüüsiti hindamise käigus, kas Euroopa turu infrastruktuuri määruse üldnõuded teatada börsivälistest tuletisinstrumentidest, keskselt kliirida standardised börsivälised tuletisinstrumentid ja kohaldada kliirimata börsiväliste tuletisinstrumentide suhtes riskimaandamismeetmeid ja võimendustagatise norme on täitnud järgmised tegevusnõuded: i) saada terviklik ja täielik teave börsiväliste tuletisinstrumentide positsioonide kohta, ii) suurendada kliirimisel kesksete vastaspoolte kasutamist ning iii) parandada kahepoolse kliirimise tava. Läbivaatamise käigus analüüsiti võimaluste piires Euroopa turu infrastruktuuri määruse asjakohaste nõuete tulemuslikkust viie hindamiskriteeriumi alusel: 1) tõhusus, 2) tulemuslikkus, 3) asjakohasus, 4) ühtsus ning 5) ELi meetmete lisaväärtus.

Euroopa turu infrastruktuuri määruse nende nõuete tulemuslikkuse puhul, mis käsitlevad börsiväliste tuletisinstrumentide kohta tervikliku ja täieliku teabe saamist, kliirimisel kesksete vastaspoolte suuremat kasutamist ning kliirimata börsiväliste tuletisinstrumentide suhtes riskimaandamismeetmete ja võimendustagatise normide kohaldamist, jõuti hindamises järeldusele, et kuigi esialgsed tulemused on rahuldavad, saab nõudeid ilma finantsstabiilsust

ohustamata lihtsustada. Aruandluse valdkonnas leiti hindamise käigus, et börsiväliste tuletisinstrumentide turu kohta teabe kogumisel on tehtud edusamme, aga aruandlusnõudeid saaks tõhustada, et parandada teatatud andmete kvaliteeti ja muuta järelevalvet tõhusamaks. Kliirimiskohustuse kohta jõuti hindamise käigus järeldusele, et kuigi keskselt kliiritavate börsiväliste tuletisinstrumentide osakaal on suurenenud, on teatavatel turuosalistel kesksele kliiringule juurdepääsu saamiseks mitmeid takistusi ja on vaja võtta kasutusele mehhanism, mis võimaldab peatada kliirimiskohustus finantsstabiilsuse kaalutlustel.

Tõhususe puhul määrati hindamise käigus kindlaks konkreetsed valdkonnad, kus nõudeid saaks paremini kohandada, et kõrvaldada teatavate tehingutega seotud või teatavatele tuletisinstrumentide vastaspooltele (s.o väikesed finantssektori vastaspool, finantssektorivälised vastaspool, pensionifondid) tekkivad ebaproportsionaalselt suured kulud ja koormus. Asjakohasuse puhul jõuti hindamise käigus järeldusele, et Euroopa turu infrastruktuuri määruse üldnõuded on ülemaailmse börsiväliste tuletisinstrumentide turu reformimiseks tehtavate rahvusvaheliste jõupingutuste jaoks jätkuvalt määrava tähtsusega. Tulemuslikud ja tõhusad Euroopa turu infrastruktuuri määruse normid aitavad samuti kaasa komisjoni kapitaliturgude liidu loomist käsitleva poolelioleva algatuse ning töökohtade loomise ja majanduskasvu tegevuskava eesmärkide saavutamisele kooskõlas komisjoni poliitiliste prioriteetidega.

Euroopa turu infrastruktuuri määrus on kooskõlas teiste ELi õigusaktidega, nagu on kirjeldatud arvamuste esitamise üleskutse järeelmeetmetes ja komisjoni ettepanekus kapitalinõuete määruse muutmise kohta. ELi lisaväärtuse seisukohast kattis Euroopa turu infrastruktuuri määrus õigusaktide varasema lünga, kehtestades uue raamistiku, mille eesmärk oli tegeleda ELi tasandil ühtse menetluse abil börsiväliste tuletisinstrumentide turu ebapiisava läbipaistvuse ja sellega seotud süsteemse riskiga.

3.2. Konsulteerimine sidusrühmadega

Käesolev ettepanek tugineb Euroopa turu infrastruktuuri määruse läbivaatamise asjus 2015. aasta maist augustini korraldatud avalikule konsultatsioonile. Konsultatsiooni käigus saadi rohkem kui 170 vastust mitmesugustelt sidusrühmadelt¹³. Konsultatsiooni raames korraldati Brüsselis 29. mail 2015 avalik arutelu, millel osales ligikaudu 200 sidusrühma¹⁴. Konkreetseid märkusi saadi ESMA-lt, Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogult ja Euroopa Keskpankade Süsteemilt kooskõlas komisjoni volitusega Euroopa turu infrastruktuuri määrus läbi vaadata. Komisjon korraldas asjakohases valdkonnas 2015. aasta septembrist kuni 2016. aasta jaanuarini avaliku konsultatsiooni, mida nimetati arvamuste esitamise üleskutseks. Konsultatsiooni raames küsiti tagasisidet, konkreetseid näiteid ja empiirilist tõendusmaterjali ELi õigusraamistiku mõju kohta finantsteenustele. Arvamuste esitamise üleskutsele vastajad tõstatasid ka Euroopa turu infrastruktuuri määrusega seotud küsimusi¹⁵. 17. mail 2016 korraldati Brüsselis avalik arutelu¹⁶. 7. detsembril 2016 konsulteeris komisjon liikmesriikide

¹³ Konsultatsioon ja vastuste kokkuvõte on avaldatud aadressil http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/emir-revision/index_en.htm.

¹⁴ Lisateavet leiate aadressil http://ec.europa.eu/finance/events/2015/0529-emir-revision/index_en.htm.

¹⁵ Konsultatsioonid on avaldatud aadressil http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/financial-regulatory-framework-review/index_en.htm.

¹⁶ Lisateavet leiate aadressil http://ec.europa.eu/finance/events/2016/0517-call-for-evidence/index_en.htm.

ekspertidega eri poliitikavariantide teemal, mis kuuluvad Euroopa turu infrastruktuuri määruse läbivaatamise aruandes¹⁷ kindlaks määratud valdkondadesse.

Üldjoontes toetati Euroopa turu infrastruktuuri määruse eesmärgi edendada tuletisinstrumentide turgude läbipaistvust ja standardimist ning vähendada süsteemset riski üldnõuete kohaldamisega. Oldi seisukohal, et nende üldnõuete – keskne kliiring, võimendustagatise nõuded, operatsiooniriskide maandamise nõuded, aruandlus ning nõuded kesksetele vastaspooltele ja kauplemisteabehoidlatele – abil saavutatakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse eesmärgid ja täidetakse sellega seonduvad õigusreformi rahvusvahelised kohustused. Sellegipoolest tõid sidusrühmad esile mitu valdkonda, kus Euroopa turu infrastruktuuri määruse nõudeid saaks üldeesmärgi kahjustamata kohandada, et: i) nõudeid lihtsustada ja tõhustada ning ii) vähendada ebaproportsionaalselt suurt kulu ja koormust. Ettepanekus võetakse seda sidusrühmade tagasisidet arvesse, kehtestades Euroopa turu infrastruktuuri määruse sihtotstarbelised muudatused, eelkõige i) kohandades paremini teatavate nõuete kohaldamist konkreetsete osalejate, eelkõige väikeste finantssektori vastaspoolte, finantssektoriväliste vastaspoolte ja pensionifondide suhtes, ii) kõrvaldades kliiringu tõkkes ja iii) lihtsustades norme, sealhulgas aruandlusnõudeid. Mitut sidusrühmade taotlust ei saanud ettepanekus kajastada, kuna on vaja tagada, et Euroopa turu infrastruktuuri määrus täidab jätkuvalt oma eesmärgi edendada läbipaistvust ja standardimist tuletisinstrumentide turgudel ning vähendada süsteemset riski, institutsionaalsete piirangute tõttu või ettepaneku õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmiga seotud olemuse tõttu. Muid Euroopa turu infrastruktuuri määrusega seotud küsimusi võib olla vaja sobival ajal täpsemalt hinnata ja välja töötada, võttes arvesse edasisi sündmusi.

3.3. Mõjuhindang

Komisjon koostas mõjuhindangu asjaomaste poliitikavariantide kohta. Poliitikavariante hinnati peamiste eesmärkide alusel, et suurendada nende normide proportsionaalsust, mis põhjustavad liigset halduskoormust ja nõuete täitmisega seotud kulusid, ohustamata seejuures finantsstabiilsust, ning et suurendada börsiväliste tuletisinstrumentide positsioonide ja riskide läbipaistvust.

Õiguskontrollikomitee kiitis mõjuhindangu heaks 16. veebruaril 2017. See esitati õiguskontrollikomiteele kõigepealt 1. veebruaril, aga õiguskontrollikomitee tegi mitu täiendussoovitust ja seetõttu esitati mõjuhindang õiguskontrollikomiteele uuesti 8. veebruaril. Mõjuhindangus tehti õiguskontrollikomitee soovitude arvesse võtmiseks järgmised muudatused.

1. Probleemi määratlus. Kirjeldati paremini tuletisinstrumentide turgude suhtes kohaldatavat üldist liidu õigusraamistikku ja teistes jurisdiktsioonides G20 börsiväliste tuletisinstrumentide reformi rakendamist. Hindamise lisa põhielemendid lisati mõjuhindangu põhiteksti. Probleemide kirjelduses osutati täiendavale kvalitatiivsele ja kvantitatiivsele tõendusmaterjalile, et näitlikustada nende ulatust, eelkõige väikeste turuosaliste puhul. Selgitati, miks ei hinnatud kõiki sidusrühmade tõstatatud küsimusi.

2. Poliitilised kompromissid. Osutati otseselt finantsstabiilsusele poliitikavariantides, mille puhul hinnatakse kompromissi turuosaliste potentsiaalse koormuse vähendamise ja finantsstabiilsusega seotud potentsiaalsete riskide vahel.

¹⁷

Lisateavet leiate aadressil

<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=30153&no=2>.

3. Koormuse vähendamise arvutamine. Eri turuosaliste koormuse vähendamise arvutustesse lisati teatavad kvantitatiivsed andmed, võttes arvesse üldise koormuse vähendamise arvulise määramisega seotud piiranguid. Aruande põhiteksti lisati kulude prognooside aluseks olevad peamised eeldused koos prognooside usaldusväärsuse täiendavate piirangutega. Kirjeldati arvuliselt kindlaks määramata kulusid.

4. Variandid. Lihtsustati meetmete alternatiivsete pakettide esitamise variante.

Mõjuhinnaangus käsitletud variandid seisnevad Euroopa turu infrastruktuuri määrase konkreetsete sätete sihtotstarbelises kohandamises. Soovitud eesmärkide saavutamiseks määrati kindlaks mitu eelistatud poliitikavarianti.

- Pensioniskeemidele tuleks teha kliirimiskohustusest uus üleminekuperioodi erand, kuna siiani ei ole leitud ühtegi elujõulist tehnilist lahendust, mis võimaldaks pensioniskeemidel keskses kliiringus osaleda. Erinevalt teistest hinnatud variantidest annaks see kesksetele vastaspooltele, kliirivatele liikmetele ja pensioniskeemidele rohkem aega, et uurida seda võimaldavaid tehnilisi lahendusi ja meetmeid, järgides Euroopa turu infrastruktuuri määrase eesmärki, et pensioniskeemid hakkaksid keskses kliiringus osalema niipea, kui see on otstarbekas.
- Tuleks tagada, et kohandatakse paremini neid finantssektoriväliseid vastaspooli käsitlevaid norme, kelle suhtes kohaldatakse kliiringu ja võimendustagatise nõudeid, võttes paremini arvesse, milliste finantssektoriväliste vastaspoolte tuletisinstrumentide tehingute puhul peaks kliiring olema kohustuslik. See vähendab teatavate finantssektoriväliste vastaspoolte kulusid ega põhjusta finantsstabiilsusega seotud probleeme. Samal ajal lisatakse finantssektori vastaspoole mõiste alla teatavad vastaspoolad, keda käsitatakse praegu finantssektoriväliste vastaspooltena, aga kes oma tegevusest lähtuvalt on finantssektori vastaspoolad (näiteks riiklikku raamistikku kuuluvad investeerimisfondid), ning seega ei kohelda neid enam finantssektoriväliste vastaspooltena.
- Väikeste finantssektori vastaspoolte kategooria tuleks määratleda selliselt, et väga väikesed finantssektori vastaspoolad, kelle puhul ei ole keskne kliiring nende väikese tegevusmahu tõttu majanduslikult otstarbekas, ei ole kliirimiskohustusega hõlmatud. See vähendab väikeses koguses tuletisinstrumentidega tegelevate väikeste finantssektori vastaspoolte koormust, säilitades ülejäänud väikeste finantssektori vastaspoolte (kes kuuluvad asjakohastes regulatiivsetes tehnilistes standardites määratletud kolmandasse kategooriasse) kohustuse kliirida regulatiivsetes tehnilistes standardites sätestatud järkjärgulise kasutuselevõtu perioodi lõpus, säilitades seeläbi kesksete vastaspoolte, kliirivate liikmete ja nende klientide ajendi töötada välja lahendused seda liiki väikeste finantssektori vastaspoolte kaasamiseks.
- Tuleks kehtetuks tunnistada varasemate perioodide andmete teatamise kohustus. Seeläbi vähendatakse märkimisväärselt vastaspoolte kulusid ja koormust ning kõrvaldatakse potentsiaalselt ületamatu takistus, mis on nõue esitada selliseid andmeid, mis ei pruugi olla ilma usaldatavusnõudeid rikkumata saadaval. Samal ajal jääb kehtivate normide põhise praeguse olukorraga võrreldes saamata ainult väga väikeses koguses andmeid.
- Grupisisestele tehingutele, milles osaleb mõni finantssektoriväline vastaspool, tuleks teha erand aruandekohustusest. Sellise kauplemise olemuse ja piiratud mahu tõttu aitab erandi tegemine märkimisväärselt vähendada nende vastaspoolte aruandlusega seotud kulusid ja koormust, kellele nõue avaldab kõige ebaproportsionaalsemalt

suurt mõju, ning selle tõttu saamata jäänud väga väike andmehulk ei mõjuta märkimisväärselt ametiasutuste võimet teha börsiväliste tuletisinstrumentide turgudel süsteemse riski järelevalvet.

- Börsil kaubeldavate tuletislepingute puhul tuleks kehtestada kesksete vastaspoolte ühepoolse aruandluse nõue. Tänu sellele muutub börsil kaubeldavate tuletislepingute aruandlus palju lihtsamaks ja see ei mõjuta kahjulikult tuletisinstrumentide turu läbipaistvust. Kuigi kesksete vastaspoolte koormus mõnevõrra suureneb, on neil kõik vajalikud vahendid, et selle ülesandega toime tulla, ja üldine aruandluskoormus väheneb, kuna kõrvaldatakse kõigi teiste vastaspoolte börsil kaubeldavate tuletislepingute aruandlusnõuded.
- Kui tegemist ei ole börsil kaubeldavate tuletislepingute tehingutega, siis peaks väikese finantssektorivälise vastaspoole (kelle suhtes ei kohaldata kliirimiskohustust) ja finantssektori vastaspoole vaheliste tehingute teatamise kohustus (sealhulgas õiguslik vastutus) olema kauplemises osaleval finantssektori vastaspoolel. See vähendab märkimisväärselt väikeste finantssektori vastaspoolte aruandluskoormust, kelle puhul avaldab see koormus kõige suuremat mõju, ega põhjusta mingit andmekadu. Seeläbi kehtestatakse Euroopa turu infrastruktuuri määrusega ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 2015/2365, mis käsitleb väärtipaberite kaudu finantseerimise tehinguid, sätestatule väga sarnased aruandluse normid.
- Aruandluse norme ja menetlusi tuleks veelgi ühtlustada ja kauplemisteabehoidlatelt tuleks nõuda andmete kvaliteedi tagamist. See aitab suurendada börsiväliste tuletisinstrumentide turgude läbipaistvust, muuta lihtsamaks asjaomaste ametiasutuste süsteemse riski järelevalve ülesanne ja säilitada võimaluste piires vastavust selle valdkonna rahvusvaheliste standarditega. Keskpikas ja pikas perspektiivis suurendab see lähenemisviis aruandluse normide proportsionaalsust ning vähendab kulusid ja koormust.
- Tuleks suurendada kauplemisteabehoidlate poolt toime pandud Euroopa turu infrastruktuuri määruse nõuete rikkumiste eest määratava trahvi põhisummade ülemmäärasid. Selle variandi eelis on trahvide suurem tõhusus ja hoiatav mõju, mida reguleerivad asutused peavad vajalikuks, et stimuleerida kvaliteetsete andmete esitamist, tagades samal ajal normide proportsionaalsuse.
- Tuleks selgitada Euroopa turu infrastruktuuri määruse rikkumismenetluse vahendite ja riiklike maksejõuetuse õigusaktide koostoimet, et tagada võimalikult väike võimalus, et maksejõuetus mõjutab kliendi varasid.
- Euroopa turu infrastruktuuri määruses tuleks kehtestada õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel kaubandustingimustel kliirimisteenuste osutamise põhimõte. Need meetmed tegelevad kliiringule juurdepääsu saamisega seotud eri takistustega; potentsiaalne regulatiivne lisakoormus on õigustatud avaliku huviga keske kliiringu ja kliirimiskohustuse järgimise vastu.

Mõjuhinnaangus võeti arvesse ka eelistatud variantide üldisi kulusid ja tulusid, et vähendada turuosalistele tekkivat koormust ja nõuete täitmise seotud kulusid, kahjustamata finantsstabiilsust.

Kui Euroopa turu infrastruktuuri määruse üldeesmärk on vähendada süsteemset riski, suurendades börsiväliste tuletisinstrumentide turu turvalisust ja tõhusust, siis käesoleva algatuse eesmärk on muuta Euroopa turu infrastruktuuri määruse kohaldamine

tulemuslikumaks ja tõhusamaks, kohandades paremini teatavaid nõudeid, et vähendada turuosaliste regulatiivset ja nõuete täitmisega seotud koormust, kui nõuete täitmisega seotud kulud on suuremad usaldatavusnõuete valdkonnas saadavast kasust, kahjustamata seejuures finantsstabiilsust. See on kooskõlas komisjoni parema õigusloome tegevuskavaga.

Kuigi on mitmeid piiranguid, mis takistavad kulukärbete täpsete summade arvutamist, prognoositakse mõjuhinnangus, et kõigi eelistatud variantide kombineeritud mõju tulemusena vähenevad kulud ainult mõjuhinnangu otstarbel tehtud arvutuste kohaselt (ühekordsete) püsikulude puhul vahemikus 2,3 kuni 6,9 miljardit eurot ja tegevuskulude puhul vahemikus 1,1 kuni 2,66 miljardit eurot. Mõjuhinnangu 8. lisas on esitatud üksikasjalikult eeldused, mille alusel need prognoosid koostati, ja prognooside usaldusväärsust mõjutavad piirangud. Kulukärbete arvulise määramise peamised probleemid on eelkõige seotud sellega, et enamikke Euroopa turu infrastruktuuri määrase nõuetest on hakatud kohaldama hiljuti (näiteks kliirimiskohustust ja võimendustagatise nõudeid) ning teatavaid neist ei ole veel hakatud kohaldama (näiteks kolmanda kategooria finantssektori vastaspoolte kliirimiskohustust). Seetõttu tuginevad prognoositud kulukärped piiratud kogusele avalikkusele kättesaadavatele andmetele ja ebamäärasele turu tõendusmaterjalile, mis ei pruugi täpselt väljendada asjaomaste vastaspoolte mitmekesisust ja eripära. Seetõttu kehtivad kulukärbete prognoosid ka ainult praegusel ajahetkel. Kuna arvutused on keskendunud kulukärbetele, ei ole arvuliselt kindlaks määratud teatavaid väiksemahulisi kohandamiskulusid. Kohandamiskulusid on siiski üksikasjalikult kvalitatiivselt kirjeldatud mõjuhinnangu 7. lisas.

Kokkuvõttes saavad ettevõtjad, VKEd ja mikroettevõtjad eelkõige kasu i) regulatiivsete nõuete vähenemisest, kui ebaproportsionaalselt suured nõuete täitmisega seotud kulud näivad kaaluvat üles usaldatavusnõuetega seotud kasu, ning ii) kliiringule parema juurdepääsu saamisest. Aruandlusnõuete lihtsustamisest saavad kasu kõik vastaspoolled, sealhulgas VKEd. Lisaks sellele saavad väikesed finantssektorivälised vastaspoolled kasu sellest, et tehingute kohta hakkab aruandeid esitama kauplemise finantssektori vastaspool. Õiglaste, mõistlike ja mittediskrimineerivate põhimõtete kasutuselevõtt aitab mitmetel vastaspooltel saada juurdepääsu kliiringule.

Mõjuhinnangu punktis 6 esitatakse kulukärbete ja minimaalsete kohandamiskulude jaotus, mis hõlmab kõiki vastaspooli.

Esitaks saavad finantssektorivälised vastaspoolled kliirimisnõuete ulatuse puhul kasu kliiringu normide kohaldamise suuremast proportsionaalsusest, kuna ette nähtud meetmetega tagatakse võrdsemad võimalused nende finantssektoriväliste vastaspoolte kvalifitseerimise puhul, kelle suhtes kohaldatakse kliiringu ja võimendustagatise nõudeid, kaitstes neid täiendavate püsikulude eest, mis jäävad vahemikku 9,6 miljonist eurost kuni 26,7 miljoni euroni. Kliirimiskohustusega finantssektori väikese vastaspoolle olemuse kohandamine võimaldab väga väikestel finantssektori vastaspooltel, kelle jaoks ei ole keskne kliiring majanduslikult otstarbekas, vältida hinnanguliselt kulusid vahemikus 509,7 miljonist eurost kuni 1,4 miljardi euroni. Penisoniskeemid ja kaudselt skeemides osalejad saavad kasu uuest kliiringu üleminekuperioodi erandist, kuna siiani ei ole leitud elujõulist tehnilist kliirimislahendust. Säästetud tegevuskulud peaksid hinnanguliselt jääma vahemikku 780 miljonist eurost kuni 1,56 miljardi euroni. Lisaks sellele eeldatakse pärast aruandlusnõuete kohaldamisala muutmist, et kõik aruandeid esitavad vastaspoolled saavad kasu teatavate aruandlusnõuete leevendamisest, näiteks varasemate perioodide andmete teatamise ja börsil kaubeldavate tuletislepingute aruandluse kohustuse kõrvaldamisest. Eelkõige vähendavad nende grupisiseste tehingute puhul aruandekohustusest erandi tegemine, mille üks vastaspooltest on

finantssektoriväline vastaspool, ja väikestele finantssektorivälistele vastaspooltele finantssektori vastaspooltega tehtavatest tehingutest teatamise kohustuse erandi tegemine eeldatavasti Euroopa turu infrastruktuuri määruse nõuete täitmisega seotud kulusid reaalmajanduse jaoks. Ettevõtjatele Euroopa turu infrastruktuuri määruse nõuete täitmisest tekkivad tegevuskulud vähenevad prognoosi kohaselt summaarselt ligikaudu vahemikus 350 miljonist eurost kuni 1,1 miljardi euron ja püsikulud vahemikus 1,8 miljardist eurost 5,3 miljardi euron.

Teiseks võimaldab börsiväliste tuletisinstrumentide positsioonide ja riskide suurem läbipaistvus ametiasutustel määrata varem kindlaks potentsiaalsed probleemid ja võtta õigel ajal meetmeid mis tahes riskidega tegelemiseks, mis suurendab finantsturgude vastupanuvõimet ning tekitab vastaspooltele ja kauplemisteabehoidlatele ainult minimaalseid kohandamiskulusid.

Kolmandaks aitab parem juurdepääs kliiringule (eelkõige reaalmajanduse) täiendavatel turuosalistel juhtida ja maandada oma riske ning aitab ootamatute šokkide ja äritegevuse häirete toimumise tõenäosust vähendades kaasa vähem muutlikule äritegevuse arengule ja tagab nende töötajatele töökohakindluse. Eelkõige peaksid nende ettevõtjate püsikulud, kelle suhtes kohaldatakse nende süsteemse riski profiili tõttu jätkuvalt kliirimiskohustust, vähenema vahemikus 24,8 miljonist eurost kuni 69,5 miljoni euron. Kui kliirimiskohustust kohaldatakse, siis peaksid süsteemsed väikesed finantseerimisasutused saama kliiringule paremast juurdepääsust samal moel kasu hinnanguliselt 32,6 kuni 91,3 miljonit eurot. Need hinnangulised kulukärped annavad seega täiendavaid investeerimisvõimalusi, aidates kaasa kapitaliturgude liidu ning komisjoni töökohtade loomise ja majanduskasvu tegevuskava eesmärkide saavutamisele.

Üldiselt ei tohiks tekkida märkimisväärset sotsiaalset ja majanduslikku kulu. Aruandluse normide ette nähtud lihtsustamine ja suurem proportsionaalsus võimaldab saavutada Euroopa turu infrastruktuuri määruse eesmärgid, vähendades samal ajal märkimisväärselt nende vastaspoolte üldist halduskoormust, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse aruandlusnõudeid. Aruandekohustusega seotud vastutuse muutmise puhul on üksustel, mis peaksid tulevikus aruandekohustust täitma hakkama, selle ülesande täitmiseks paremad vahendid ja sellega seotud mastaabisäästust tulenevalt peaksid vähenema üldised summaarsed kulud. Eelkõige tekivad kesksetele vastaspooltele minimaalsed kohandamiskulud, mis on seotud vajadusega võtta kasutusele börsil kaubeldavate tuletislepingute aruandlus. Kuna kesksel vastaspooltel on nende tehingute kohta juba märkimisväärses koguses andmeid ja nad peavad juba teatama kõigist Euroopa turu infrastruktuuri määruse alusel keskselt kliiritavatest tuletisinstrumentide tehingutest, oleks see kesksetele vastaspooltele tekkiv täiendav koormus siiski piiratud. Kliirimiskünniste arvutamise ühtlustamiseks võetavad täiendavad meetmed ning aruandluse normide ja menetluste täiendav ühtlustamine võib äärmisel juhul põhjustada rakendamise algetappides kohandamise väheseid täiendavaid halduskulusid, eelkõige kauplemisteabehoidlatele, aga see peaks suurendama tõhusust ja vähendama üldist koormust keskpikas ja pikas perspektiivis. Kuna kauplemisteabehoidlad peaksid nõuetekohaseid menetlusi rakendama igal juhul, et täita väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute määrusega kehtestatud nõudeid, ei tekitaks käesolevas mõjuhinnangus kaalutud Euroopa turu infrastruktuuri määrusega seoses kohaldatavad poliitika põhimõtted märkimisväärset lisakoormust. Sarnaselt põhjustab nõue järgida kliirimisteenuste osutamisel õiglaseid, mõistlikke ja mittediskrimineerivaid kaubandustingimusi, millest saavad kasu mitmed vastaspoolled, kliirivatele liikmetele eeldatavasti ainult väheseid täiendavaid halduskulusid.

3.4. Põhiõigused

Ettepanek ei mõjuta tõenäoliselt vahetult neid õigusi, mis on loetletud ÜRO peamistes inimõiguste konventsioonides, Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, mis on ELi aluslepingute lahutamatu osa, ja Euroopa inimõiguste konventsioonis.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta liidu eelarvet.

Käesoleva ettepaneku tõttu peaks ESMA ajakohastama või täiendama viit tehnilist standardit. Tehnilised standardid tuleb esitada üheksa kuud pärast määruse jõustumist. Välja pakutud ESMA uute ülesannete jaoks ei ole vaja luua täiendavaid ametikohti ja neid saab täita olemasolevate ressurssidega.

5. MUU TEAVE

5.1. Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Ettepanek sisaldab klauslit, mille kohaselt tuleks hinnata Euroopa turu infrastruktuuri määrust tervikuna, keskendudes eelkõige sellele, kui tulemuslik ja tõhus on Euroopa turu infrastruktuuri määrus olnud oma algsete eesmärkide saavutamisel, ja ESMA peaks esitama aruanded teatavate konkreetsete elementide kohta:

- kas on töötatud välja elujõulised lahendused, et lihtsustada pensioniskeemide osalemist keskses kliiringus, ning nende mõju pensioniskeemide keskse kliiringu tasandil;
- välja pakutud lahenduste mõju finantssektoriväliste vastaspoolte kliiringu mahule ja kliiringu jaotuse uurimine finantssektorivälise vastaspoole liigi raames, eelkõige võttes arvesse kliirimiskünnis(t)e asjakohasust;
- välja pakutud lahenduste mõju väikeste finantseerimisasutuste kliiringu mahule ja kliiringu jaotuse uurimine väikese finantseerimisasutuse vastaspoole liigi raames, eelkõige võttes arvesse kliirimiskünnis(t)e asjakohasust;
- kauplemisteabehoidlatele teatatud tehinguandmete kvaliteet, nende andmete kättesaadavus ja kauplemisteabehoidlatelt laekunud teabe kvaliteet;
- kliiringu kättesaadavus kõigile vastaspooltele.

See hindamine peaks põhimõtteliselt toimuma kolm aastat pärast käesoleva ettepaneku alusel tehtud muudatuste kohaldamist. Teatavatel juhtudel, eelkõige pensioniskeemide puhul, on oluline jälgida kliirivatele pensioniskeemidele kättesaadavate lahenduste valdkonnas toimunud arengut.

5.2. Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus

Kliirimiskohustuste muudatused (Euroopa turu infrastruktuuri määruse artiklid 2, 4, 10, 85 ja 89 ning uued artiklid 4a ja 6b)

Finantssektori vastaspool

Käesoleva ettepaneku artikli 1 punkti 2 alapunktiga a muudetakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikli 4 lõike 1 punkti a, mille tulemusena sätestatakse uue artikli 4a lõike 1 teises lõigus tingimused, mille kohaselt hakatakse börsiväliste tuletislepingute suhtes kohaldama kliirimiskohustust, kui vastaspool on finantssektori vastaspool. Nimetatud uus artikkel lisatakse käesoleva ettepaneku artikli 1 punktiga 3. Uue artikli 4a lõike 1 teises lõigus sätestatakse finantssektori vastaspoolte sõlmitud lepingute kliirimiskünnised, osutades artikli 10 lõike 4 punktiga b kehtestatud kliirimiskünnistele – seega on kliirimiskünnised samad kui

finantssektoriväliste vastaspoolte puhul. Uue artikli 4a lõike 1 teise lõigu punktis b täpsustatakse, et börsiväliste tuletisinstrumentide liigi jaoks määratud ühe väärtuse ülejäägi korral tekib kliirimiskohustus kõigi varaklasside puhul. Uues artikli 4a lõikes 1 selgitatakse ka kliirimiskünniste arvutamise meetodit. Finantssektori vastaspooltel tekib kliirimiskohustus, kui tema märtsi, aprilli ja mai kuu lõpu keskmine summaarne positsioon ületab kliirimiskünniseid. See vastab finantssektoriväliste vastaspoolte kliirimiskünniste arvutusele.

Tagamaks, et mõiste hõlmab kõiki üksusi, mis oma tegevuse olemuselt on finantssektori vastaspoolled, lisatakse artikli 1 punktiga 1 Euroopa turu infrastruktuuri määruse artiklis 2 esitatud finantssektori vastaspoole määratlusele siseriikliku õiguse alusel registreeritud alternatiivsed investeerimisfondid, mida käsitatakse praegu Euroopa turu infrastruktuuri määruse alusel finantssektoriväliste vastaspooltena, väärtpaberite keskdepositooriumid ja väärtpaberistamise eriotstarbelised ettevõtjad. Neid üksuseid käsitatakse seega Euroopa turu infrastruktuuri määruse alusel finantssektori vastaspooltena.

Finantssektorivälised vastaspoolled

Artikli 1 punktiga 8 muudetakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikli 10 lõikeid 1 ja 2. Lõike 1 muutmise tulemusena muudetakse kliirimiskünniste arvutamise meetodit. Finantssektori vastaspooltel tekib kliirimiskohustus, kui tema märtsi, aprilli ja mai kuu lõpu keskmine summaarne positsioon ületab kliirimiskünniseid, ning mitte juhul, kui tema libisev keskmine positsioon ületab 30 tööpäeva vältel kliirimiskünnist, nagu on sätestatud kehtiva Euroopa turu infrastruktuuri määruse normides. Viide lõikele 3 tähendab, et säilitatakse praegune riskide maandamise erand ja seega võetakse künniste arvutamisel arvesse ainult neid börsiväliseid tuletislepinguid, mille puhul ei maandata objektiivsete mõõtmistulemuste kohaselt äritegevuse või finantseerimistegevusega otseselt seotud riske.

Lõike 1 teise lõigu punktis b täpsustatakse, et kliirimiskohustust kohaldatakse ainult varaklassi(de) suhtes, mille kliirimiskünnis on ületatud ja mille suhtes on kehtestatud kliirimiskohustus.

Pensioniskeemid

Artikli 1 punktiga 20 asendatakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikli 89 lõike 1 esimene lõik, et pikendada pensioniskeemide kliirimiskohustuse ajutist erandit kolme aasta võrra, kuna puudub elujõuline tehniline lahendus, mille abil pensioniskeemid saavad kanda mitterahalist tagatist üle variatsioonitagatisena. Artikli 1 punkti 19 alapunktiga b asendatakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikli 85 lõige 2 ja sätestatakse uue lõike 2 punktides a, b, c, d, e ja f kriteeriumid, mida komisjon hindab ja käsitleb elujõuliste tehniliste lahenduste suunas tehtud edusamme käsitlevas aruandes, mille koostamisele aitavad kaasa ESMA, EIOPA, EBA ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu. Kuigi mitmesugused tegurid on siiani takistanud kõnealuste lahenduste väljatöötamist, peab komisjon võimalikuks, et elujõulised tehnilised lahendused töötatakse välja kolme aasta jooksul pärast ettepaneku vastuvõtmist, ja eeldab, et turuosalisel töötaval sellest ajakavast lähtuvalt. Seda toetab ka eeldus, et selle ajavahemiku jooksul tegeletakse teatavate regulatiivsete takistavate asjaoludega, mille tõttu on keerulisem teha kliirimisteenuseid laialdasemalt kättesaadavaks (näiteks finantsvõimenduse määra alusel kapitalinõuete kehtestamine). Kuigi see ei ole tõenäoline, siis kui peaksid toimuma ootamatud olulised sündmused, on komisjonil volitus võtta vastu delegeeritud õigusakt, millega pikendatakse erandit ühe korra kahe aasta võrra, kui seda õigustavad põhjalikult hinnatud asjaolud.

Võimalikult kiire rakendamise nõude kõrvaldamine

Artikli 1 punkti 2 alapunktiga b kõrvaldatakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikli 4 lõike 1 punkti b alapunktiga ii kehtestatud nõue, mille kohaselt tuleb kliirida börsivälised tuletislepingud, mis on sõlmitud või mida on uuendatud sel kuupäeval, kui pädev asutus saadab ESMA-le teate keskele vastaspoolele börsiväliste tuletisinstrumentide liigi kliirimise loa andmise kohta või pärast seda, kuid enne kliirimiskohustuse jõustumise kuupäeva, kui lepingute

lunastamise tähtaeg on pikem kliirimiskohustusi käsitleva komisjoni delegeeritud määruse artikli 5 lõike 2 punktis c kindlaks määratud minimaalsest lunastamise tähtajast.

Kliirimiskohustuse peatamine

Artikli 1 punktiga 6 lisatakse Euroopa turu infrastruktuuri määrusesse uus artikkel 6b, millega antakse komisjonile volitus konkreetsetel kaalutlustel ajutiselt peatada mis tahes kliirimiskohustus lähtuvalt ESMA taotlusest ja kehtestatakse peatamise menetlus. ESMA juhtis tähelepanu ka sellele, et seda volitust on vaja, kuna teatavates konkreetsetes olukordades ei pruugi olla võimalik kliirimiskohustust jätkuvalt kohaldada (näiteks kuna teatava börsivälise tuletisinstrumendi liigi suurimat osa kliirivad kesksed vastaspoolde võivad turult lahkuda) või see võib avaldada kahjulikku mõju finantsstabiilsusele (näiteks kuna kliirimiskohustuse tõttu ei oleks võimalik kahepoolsest maandada keskselt kliiritud turule juurdepääsu mitteomavate vastaspoolde riske). Sellised sündmused võivad toimuda ootamatult ja kliirimiskohustuse kõrvaldamise praegune menetlus, mille puhul oleks vaja muuta regulatiivset tehnilist standardit, võib olla liiga aeglane, et reageerida muutuvale turuolukorrale või finantsstabiilsusega seotud probleemidele. Uuele volitusele kehtestatakse ranged tingimused ja peatamine oleks ajaliselt piiratud. Kliirimiskohustuse jäädava kõrvaldamise menetlust ei muudeta ja selleks on alati vaja muuta regulatiivset tehnilist standardit.

Kliiringu stimuleerimiseks ja sellele juurdepääsu suurendamiseks tehtavad muudatused (Euroopa turu infrastruktuuri määruse artiklid 4 ja 39)

Artikli 1 punkti 2 alapunktiga c lisatakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikli 4 lõike 3 järele uus lõige 3a, mille kohaselt peavad kliirivad liikmed ja nende kliendid, kes osutavad kliirimisteenuseid teistele vastaspooltele või pakuvad oma klientidele võimalust osutada kõnealuseid teenuseid teistele vastaspooltele, tegema seda õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel kaubandustingimustel. Komisjon saab delegeeritud õigusaktidega kehtestada, millised on õiglased, mõistlikud ja mittediskrimineerivad tingimused.

Artikli 1 punktiga 11 lisatakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse artiklisse 39 uus lõige, millega selgitatakse, et kontrol kirjendatud positsioone katvad varad ei ole osa keskse vastaspoole ega eraldi aruandeid ja kontosid pidava kliiriva liikme pankrotivarast. Selle sättega antakse neile, kes osutavad kliirimisteenuseid või pakuvad oma klientidele võimalust osutada kõnealuseid teenuseid, kindluse, et nad saavad täita oma kohustusi Euroopa turu infrastruktuuri määruse rikkumismenetluse alusel. See annab neile ajendi anda teenusena juurdepääs börsiväliste tuletislepingute kesksele kliiringule. Need sätted annavad ka klientidele ja kaudsetele klientidele kindluse, et kliiriva liikme või kliirimisteenuseid osutava kliendi kohustuste täitmata jätmise korral on nende varad kaitstud ja need saab viia üle teistele kliirivatele liikmetele või klientidele, kes osutavad kaudseid kliirimisteenuseid. See soodustab täiendavalt keskset kliiringut.

Kesksete vastaspoolde läbipaistvusnõuete muudatused (Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikkel 38)

Artikli 1 punktiga 10 lisatakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse artiklile 38 lõiked 6 ja 7, mille tulemusena peavad kesksed vastaspoolde andma oma kliirivatele liikmetele vahendid nende alustamise tagatise nõuete stimuleerimiseks (lõige 6) ning üksikasjaliku ülevaate oma kasutatavate alustamise tagatise mudelite omadustest (lõige 7).

Keskse vastaspoole kaudu kliirimata börsiväliste tuletislepingute riskimaandamismeetmete muudatused (Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikkel 11)

Liidus riskimaandamismeetmete kohaldamisel tekkivate ebakõlade vältimiseks antakse artikli 1 punktiga 9 Euroopa järelevalveasutustele volitus töötada välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada menetlust, mille abil antakse järelevalveasutuse *a priori* heakskiit riskijuhtimismenetlustele, mille puhul on vajalik õigeaegne, täpne ja nõuetekohane tagatiste eristatud vahetamine, ning riskijuhtimismenetluste märkimisväärsetele muudatustele.

Aruandekohustuse muudatused (Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikkel 9)

Artikli 1 punkti 7 alapunktiga a kõrvaldatakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikli 9 lõikes 1 sätestatud nõue teatada varasemate perioodide tehingutest, s.o tehingutest, mis ei olnud pooleli aruandekohustuse alguskuupäeval 12. veebruaril 2014. Sellega lisatakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikli 9 lõikesse 1 ka säte, mille kohaselt on aruandekohustusest vabastatud need grupisisesed tehingud, mille üks vastaspooltest on finantssektoriväline vastaspool.

Artikli 1 punkti 7 alapunktiga b lisatakse artiklisse 9 uus lõige 1a. Selles uues lõikes 1a sätestatakse aruandekohustusega seotud normid teatavatel konkreetsetel juhtudel, mille puhul määratakse kindlaks, kes vastutab aruandluse, sealhulgas sellest tulenevate mis tahes kohustuste eest:

- tehingute puhul, mis ei ole tehingud börsiväliste tuletisinstrumentidega (tehingud börsil kaubeldavate tuletisinstrumentidega), on kesksel vastaspoolel kohustus (ja õiguslik vastutus) teatada andmed mõlema vastaspoole nimel;
- finantssektori vastaspoole ja kliirimiskohustuseta finantssektorivälise vastaspoole vaheliste tehingute puhul on finantssektori vastaspoolel kohustus (ja õiguslik vastutus) teatada andmed tehingu mõlema vastaspoole nimel;
- vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjat valitseval fondivalitsejal, kes on börsivälise tuletislepingu vastaspool, on kohustus (ja õiguslik vastutus) teatada andmed selle vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja nimel;
- fondivalitsejal on kohustus (ja õiguslik vastutus) teatada andmed börsivälise tuletislepingu vastaspooleks oleva alternatiivse investeerimisfondi nimel.

Vastaspooled ja kesksed vastaspooled tagavad, et nende sõlmitud tuletislepingute üksikasju ei teatata topelt. Nad võivad aruandekohustuse ka delegeerida.

Artikli 1 punkti 7 alapunktiga c laiendatakse ESMA volitusi töötada välja tehnilised standardid, millega võimaldatakse täiendavalt ühtlustada aruandluse norme ja nõudeid, eelkõige aruandluse andmete standardite, meetodite ja aruandluskordade valdkonnas.

Muudatused, millega tagatakse andmete kvaliteet (Euroopa turu infrastruktuuri määruse artiklid 78 ja 81)

Artikli 1 punktiga 16 lisatakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse artiklis 78 sätestatud kauplemisteabehoidlate üldnõuetele nõuded, mille kohaselt tuleb võtta kasutusele nõuetekohased menetlused, et võrrelda kooskõlastavalt eri kauplemisteabehoidlate teavet ja tagada teatatud andmete kvaliteet ning rakendada sobilikke poliitika põhimõtteid andmete nõuetekohaseks ülekandeks teistesse kauplemisteabehoidlatesse, kui seda taotleb ettevõtja, kellel on artikli 9 alusel aruandekohustus, või see on vajalik mis tahes muul põhjusel. ESMA-l on ka volitus töötada välja menetlused, mida kauplemisteabehoidla kohaldab teatatud andmete terviklikkuse ja õigsuse kontrollimiseks ning eri kauplemisteabehoidlate andmete kooskõlastavaks võrdlemiseks.

Artikli 1 punkti 17 alapunktiga b lisatakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse artiklisse 81 uus lõige 3a, millega nõutakse, et kauplemisteabehoidlad annaksid vastaspooltele juurdepääsu kõigile nende nimel teatatud andmetele, et vastaspooled saaksid kontrollida andmete õigsust.

Kauplemisteabehoidlate registreerimise muudatused (Euroopa turu infrastruktuuri määruse artiklid 56 ja 72)

Artikli 1 punkti 12 alapunktiga a muudetakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse artiklit 56, kehtestades võimaluse esitada lihtsustatud taotlus nende kauplemisteabehoidlate registreeringu laiendamiseks, mis on juba registreeritud kooskõlas määrusega, mis käsitleb väärtpaberite kaudu

finantseerimise tehingute ja uuesti kasutamise läbipaistvust. Artikli 1 punkti 12 alapunktidega b ja c antakse ESMA-le volitus töötada välja tehnilised standardid registreeringu laiendamise lihtsustatud taotlemise kohta, et vältida topeltpenetlusi. Artikli 1 punktiga 14 lisatakse sellest tulenev muudatus artikli 72 lõikesse 1, mis käsitleb tasusid, mida nõutakse juhul, kui kauplemisteabehoidla on juba registreeritud kooskõlas määrusega, mis käsitleb väärtpapierite kaudu finantseerimise tehingute ja uuesti kasutamise läbipaistvust.

Kauplemisteabehoidlate järelevalve muudatused (Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikkel 65 ja I lisa)

Trahvid, mille ESMA saab kehtestada selle otsese järelevalve all olevatele kauplemisteabehoidlatele, peavad olema tulemuslikud, proportsionaalsed ja hoiatavad, et tagada ESMA järelevalvevolituste tulemuslikkus. Artikli 1 punktiga 13 muudetakse seega Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikli 65 lõiget 2, suurendades olenevalt rikkumisest kuni 100 000 või 200 000 euronit nende trahvide põhisumma ülemmäära, mille ESMA saab kauplemisteabehoidlatele määrata. Muudatusega lisatakse ka järelevalvetegevuse takistamisega seotud rikkumiste eest määratavate trahvide seni puudunud põhisummad, millele on osutatud I lisa IV jaos. Nende rikkumiste puhul oleks väljapakutud trahvisumma vahemikus vähemalt 5 000 eurot kuni 10 000 euronit.

Artikli 1 punktiga 21 muudetakse määruse I lisa, lisades seal märgitud rikkumiste loetellu Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikli 78 uues lõikes 9 sätestatud kauplemisteabehoidlate uute üldnõuete rikkumised ja artikli 55 lõikes 4 sätestatud rikkumised, mille puhul kauplemisteabehoidla ei teavita ESMA-t õigel ajal oma algse registreeringu seisundi olulistest muudatustest.

Kauplemisteabehoidlate andmete kättesaadavuse nõuete muudatused (Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikkel 76a ja 81)

Artikli 1 punktiga 15 lisatakse Euroopa turu infrastruktuuri määrusesse uus artikkel 76a. Kolmandate riikide ametiasutustele, millel on kauplemisteabehoidlad, antakse otsene juurdepääs liidu kauplemisteabehoidlates hoitud andmetele, kui komisjon on võtnud vastu rakendusakti, mille kohaselt on kõnealuse kolmanda riigi a) kauplemisteabehoidlad saanud nõuetekohase tegevusloa, b) seal toimub kauplemisteabehoidlate puhul pidevalt tulemuslik järelevalve ja nõuete täitmise tagamine, c) on olemas ametisaladuse hoidmise tagatised, sealhulgas on tagatud sellise ärisaladuse kaitse, mida ametiasutused jagavad kolmandate isikutega, ning need nõuded on vähemalt samaväärsed käesolevas määruuses sätestatuga, ning d) selles kolmandas riigis tegevusloa saanud kauplemisteabehoidlate suhtes kehtib õiguslikult siduv ja nende suhtes täitmisele pööratav kohustus anda asjaomastele liidu ametiasutustele otsene ja kohene juurdepääs teabele. Artikli 1 punktiga 17 muudetakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse artiklis 81 sätestatud nende üksuste loetelu, kellele kauplemisteabehoidlad peavad oma teabe kättesaadavaks tegema, et nad saaksid täita oma vastavaid ülesandeid ja volitusi. Need muudatused on vajalikud, et reageerida soovitusel, mille finantsstabiilsuse nõukogu esitas börsiväliste tuletisinstrumentiga kauplemist käsitlevas 2015. aasta novembri temaatilises vastastikuses eksperdihinnangus, mille kohaselt peaks kõigil jurisdiktsioonidel olema hiljemalt 2018. aasta juuniks õigusraamistik, mis annab nii kohalike kui ka välisriikide ametiasutustele juurdepääsu kohalikus kauplemisteabehoidlas olevale teabele. Samas on liidu avaliku sektori asutuste selgetes huvides saada juurdepääs kolmanda riigi kauplemisteabehoidlas olevatele andmetele, et saada täielik arusaam ülemaailmsetest tuletisinstrumentide turgudest. Muudatuse eesmärk on anda avaliku sektori asutustele vastastikune juurdepääs andmetele ja muudatus piirdub sellega.

Artikli 1 punkti 17 alapunktiga b kehtestatakse kauplemisteabehoidlatele uus nõue anda oma aruandekohustuse delegeerinud vastaspooltele ja kesksetele vastaspooltele juurdepääs nende nimel teatatud andmetele.

Artikli 1 punkti 17 alapunktiga c laiendatakse Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikli 81 lõikega 5 ESMA-le antud volitust töötada välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu,

millega täpsustatakse ja ühtlustatakse tingimusi, korda ja dokumente, mille alusel kauplemistehoidlad annavad otsese ja viivitamatu juurdepääsu artikli 81 lõikes 3 osutatud üksustele.

Hindamisklausel (Euroopa turu infrastruktuuri määruse artikkel 85)

Artikli 1 punktiga 19 antakse komisjonile volitus hinnata Euroopa turu infrastruktuuri määrust ja koostada Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatav üldaruanne koos mis tahes sobilike ettepanekutega.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 seoses kliirimiskohustuse, kliirimiskohustuse peatamise, aruandluse nõuete, keske vastaspoole kaudu kliirimata börsiväliste tuletislepingute riskimaandamismeetmete, kauplemisteabehoidlate registreerimise ja järelevalve ning kauplemisteabehoidlate nõuetega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust¹⁸,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹⁹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²⁰

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 648/2012²¹ avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* 27. juulil 2012 ja jõustus 16. augustil 2012. Selles on sätestatud nõuded, nimelt standardsete börsiväliste tuletislepingute keskne kliiring, võimendustagatise nõuded, operatsiooniriski maandamise nõuded börsivälistele tuletislepingutele, mida keskselt ei kliirita, tuletislepingutega seotud aruandekohustused, nõuded kesksetele vastaspooltele ja nõuded kauplemisteabehoidlatele, mis aitavad vähendada süsteemset riski, suurendades börsiväliste tuletisinstrumentide turu läbipaistvust ja vähendades vastaspoole krediidiriski ja operatsiooniriski, mis on seotud börsiväliste tuletisinstrumentidega.
- (2) Määrusega (EL) nr 648/2012 hõlmatud teatavate valdkondade lihtsustamine ja nende valdkondade puhul proportsionaalsema lähenemisviisi kasutamine on kooskõlas komisjoni õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmiga, milles rõhutatakse vajadust kulukärbete ja lihtsustamise järele, et liidu poliitikameetmed saavutaksid oma eesmärgid kõige tõhusamal viisil, ning sellega tahetakse eelkõige vähendada regulatiivset ja halduskoormust.
- (3) Tõhusad ja vastupanuvõimelised kauplemisjärgsed süsteemid ja tagatisturud on hästi toimiva kapitaliturgude liidu oluline osa ning need suurendavad investeringute,

¹⁸ ELT C [...], [...], lk [...].

¹⁹ ELT C [...], [...], lk [...].

²⁰ Euroopa Parlamendi seisukoht ... (ELT ...) ja nõukogu otsus ...

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

majanduskasvu ja töökohtade loomise toetamiseks tehtavaid jõupingutusi kooskõlas komisjoni poliitiliste prioriteetidega.

- (4) Komisjon korraldas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012 kohaldamise kohta 2015. ja 2016. aastal kaks avalikku konsultatsiooni. Komisjon sai selle määruse kohaldamise kohta tagasisidet ka Euroopa Väärtpaberiturujärelevalelt (edaspidi „ESMA“), Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogult ja Euroopa Keskpankade Süsteemilt (edaspidi „EKPS“). Neist avalikest konsultatsioonidest nähtus, et sidusrühmad toetasid määruse (EL) nr 648/2012 eesmärgi ja määruse põhjalik muutmine ei olnud vajalik. 23. novembril 2016 võttis komisjon vastu läbivaatamise aruande kooskõlas määruse (EL) nr 648/2012 artikli 85 lõikega 1. Kuigi määruse (EL) nr 648/2012 kõiki sätteid veel täielikult ei kohaldata ja seetõttu ei saa seda määrust veel terviklikult hinnata, määrati aruandes kindlaks valdkonnad, milles on vaja võtta sihtotstarbelisi meetmeid, et tagada määruse (EL) nr 648/2012 eesmärkide saavutamine proportsionaalsemal, tõhusamal ja tulemuslikumal viisil.
- (5) Määrus (EL) nr 648/2012 peaks hõlmama kõiki finantssektori vastaspooli, kes võivad kujutada endast finantssüsteemi jaoks märkimisväärselt süsteemset riski. Seetõttu tuleks muuta finantssektori vastaspoolte määratlust.
- (6) Finantssektori vastaspool, kelle tegevuse maht börsiväliste tuletisinstrumentide turul on liiga väike, et kujutada endast finantssüsteemile märkimisväärselt süsteemset riski ja et keskne kliiring oleks majanduslikult elujõuline, tuleks kliirimiskohustusest vabastada, nõudes neilt jätkuvalt, et nad vahetaksid tagatist mis tahes süsteemse riski maandamiseks. Kui finantssektori vastaspool ületab vähemalt ühe börsivälise tuletisinstrumenti liigi puhul kliirimiskünnist, siis tuleks siiski kohaldada kliirimiskohustust kõigi börsivälise tuletisinstrumentide liikide suhtes, võttes arvesse finantssektori vastaspoolte omavahelist seotust ja võimalikku süsteemset riski, mis võib finantssüsteemile tekkida, kui neid tuletislepinguid keskselt ei kliirita.
- (7) Finantssektorivälised vastaspool, on vähemal määral omavahel seotud kui finantssektori vastaspool. Nad tegelevad samuti ainult ühe börsivälise tuletisinstrumentide liigiga. Nende tegevus põhjustab seega finantssektori vastaspooltega võrreldes finantssüsteemile väiksemat süsteemset riski. Seega tuleks vähendada finantssektorivälise vastaspoolte kliirimiskohustust selliselt, et finantssektorivälise vastaspoolte suhtes kohaldataks kliirimiskohustust ainult kliirimiskünnist ületava(te) varaklassi(de) puhul, säilitades nõude vahetada tagatist, kui mis tahes kliirimiskünnist ületatakse.
- (8) Nõue kliirida teatavad börsivälised tuletislepingud, mis on sõlmitud enne kliirimiskohustuse jõustumist, tekitab õiguskindlusetust ja tegevuslikke probleeme, andes seejuures ainult piiratud kasu. See nõue tekitab eelkõige vastaspooltele täiendavaid kulusid ja jõupingutusi nende lepingutega tegelemiseks ning võib mõjutada ka turu ladusat toimimist, parandamata märkimisväärselt määruse (EL) nr 648/2012 ühetaolist ja ühtset kohaldamist või turuosalistele võrdsete võimaluste loomist. Seetõttu tuleks see nõue kõrvaldada.
- (9) Börsivälise tuletisinstrumentide turgudel piiratud mahu tegutsevatel vastaspooltel on raskusi keskele kliiringule juurdepääsu saamisega, seda nii kliendi või kliiriva liikmena kui ka kaudsete kliirimiskordade abil. Kliirivate liikmete suhtes kehtestatud nõue toetada mõistlikel kaubanduslikel tingimustel kaudsete kliirimisteenuste osutamist ei ole seega tõhus. Kliirivatelt liikmetelt ja kliirivate liikmete klientidelt, kes osutavad kliirimisteenuseid otse teistele vastaspooltele või kaudselt, lubades enda klientidel neid

teenuseid teistele vastaspooltele osutada, tuleks seega otseselt nõuda, et nad teeksid seda õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel kaubandustingimustel.

- (10) Teatavates olukordades peaks olema võimalik kliirimiskohustus peatada. See peatamine peaks esiteks olema võimalik juhul, kui enam ei ole täidetud kriteeriumid, mille alusel börsivälise tuletisinstrumenti konkreetsele liigile kliirimiskohustus kehtestatakse. See võib olla nii näiteks juhul, kui börsivälise tuletisinstrumenti liik ei ole enam kohustuslikuks keskseks kliiringuks sobilik või kui üks neist börsivälise tuletisinstrumenti konkreetse liigiga seotud kriteeriumidest märkimisväärselt muutub. Kliirimiskohustuse peatamine peaks olema võimalik juhul, kui keskne vastaspool ei paku enam kliirimisteenust börsivälise tuletisinstrumenti konkreetsele liigile või konkreetset liiki vastaspoolele ja muud kesksed vastaspoolad ei saa piisavalt kiiresti reageerida, et need kliirimisteenused üle võtta. Viimaks peaks kliirimiskohustuse peatamine olema võimalik ka juhul, kui seda peetakse vajalikuks, et vältida märkimisväärselt ohtu liidu finantsstabiilsusele.
- (11) Varasemate perioodide tehingutest teatamine on osutunud keeruliseks, kuna puuduvad teatavad aruandlusandmed, mille teatamist ei nõutud enne määruse (EL) nr 648/2012 jõustumist, aga mille teatamine on nüüd kohustuslik. Selle tõttu on jäänud palju andmeid teatamata ja halvenenud teatatud andmete kvaliteet ning nende tehingute teatamisest tekkiv koormus on märkimisväärne. Seega jäävad need varasemate perioodide andmed suure tõenäosusega kasutamata. Lisaks sellele on mitmed neist tehingutest varasemate perioodide tehingutest teatamise tähtpäeva jõustumise ajaks juba aegunud ja koos nendega on aegunud ka nende riskipositsioonid ja riskid. Selle olukorra lahendamiseks tuleks varasemate perioodide tehingutest teatamise nõue kõrvaldada.
- (12) Finantssektoriväliseid vastaspooli hõlmavad grupisisesed tehingud moodustavad suhteliselt väikese osa börsivälise tuletisinstrumentidega tehtavatest tehingutest ning neid kasutatakse peamiselt grupisiseseks riskide maandamiseks. Need tehingud ei suurenda seega märkimisväärselt süsteemset riski ega omavahelist seotust, aga nendest tehingutest teatamise kohustus tekitab finantssektorivälistele vastaspooltele märkimisväärsed kulud ja koormuse. Seega tuleks grupisisesed tehingud, mille puhul vähemalt üks vastaspooltest on finantssektoriväline vastaspool, aruandekohustusest välja arvata.
- (13) Börsil kaubeldavatest tuletislepingutest teatamise nõudega kehtestatakse vastaspooltele märkimisväärne koormus, kuna iga päev sõlmitakse väga palju börsil kaubeldavaid tuletislepinguid. Kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 600/2014²² on nõutud, et iga börsil kaubeldava tuletislepingu kliiriks keskne vastaspool, on kesksel vastaspooltel juba olemas valdav enamik nende lepingute andmetest. Börsil kaubeldavatest tuletislepingutest teatamise koormuse vähendamiseks peaks kesksel vastaspoolel olema mõlema vastaspoole nimel börsil kaubeldavate tuletislepingutest teatamise ning teatatud andmete õigsuse tagamise kohustus ja õiguslik vastutus.
- (14) Väikeste finantssektorivälise vastaspoolte aruandluskoormuse vähendamiseks peaks finantssektori vastaspoolel olema nii enda kui ka finantssektorivälise vastaspoole nimel, kelle suhtes ei kohaldata selle finantssektorivälise vastaspoole sõlmitud

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 84).

börsiväliste tuletislepingute kliirimiskohustust, andmete teatamise ja teatatud andmete õigsuse tagamise kohustus ning õiguslik vastutus.

- (15) Tuleks määrata kindlaks ka teistest tuletislepingutest teatamise kohustus. Seetõttu tuleks kindlaks määrata, et vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjat valitseval fondivalitsejal on kohustus ja õiguslik vastutus teatada selle vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja nimel börsivälistest tuletislepingutest, mille see vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja on sõlminud, ja tagada teatatud andmete õigsus. Samal moel peaks alternatiivse investeerimisfondi (edaspidi „AIF“) valitsejal olema kohustus ja õiguslik vastutus teatada selle AIFi nimel börsivälistest tuletislepingutest, mille see AIF on sõlminud, ja tagada teatatud andmete õigsus.
- (16) Selleks et vältida liidus riskimaandamismeetmete kohaldamisel ebakõlade tekkimist, peaksid järelevalveasutused andma enne nende kohaldamist heakskiidu riskijuhtimismenetlustele, mille puhul on vajalik õigeaegne, täpne ja nõuetekohane vastaspoolte tagatiste eristatud vahetamine, ning nende menetluste märkimisväärsetele muudatustele.
- (17) Et suurendada alustamise tagatiste läbipaistvust ja ennustatavust ja takistada keskeid vastaspooli oma alustamise tagatise mudeleid muutmast sellisel moel, mis võib tunduda protsükliline, peaksid kesksed vastaspoolad andma oma kliirivatele liikmetele vahendid, mille abil saab simuleerida nende alustamise tagatise nõudeid ja anda üksikasjalik ülevaade nende kasutatavatest alustamise tagatise mudelitest. See on kooskõlas makse- ja arveldussüsteemide komitee ning Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni juhatuse avaldatud rahvusvaheliste standarditega ning eelkõige 2012. aasta detsembris avaldatud avalikustamist käsitleva raamistikuga²³ ja 2015. aastal avaldatud kesksete vastaspoolte avalikustamist käsitlevate avalike kvantitatiivsete standarditega,²⁴ mille abil on võimalik saada täpne arusaam riskidest ja kuludest, mis kaasnevad sellega, kui kliirivad liikmed osalevad kesketes vastaspooltes, ning suurendada kesksete vastaspoolte läbipaistvust turuosaliste jaoks.
- (18) Jätakuvalt pole kindel, millisel määral on pankrotivarast välistatud omnibus-kontodel või üksikklientide eraldi kontodel hoitud varad. Seetõttu pole selge, millistel juhtudel saavad kesksed vastaspoolad piisava õiguskindlusega kanda üle kliendi positsioonid, kui kliirival liikmel tekib makseviivitus, või millistel juhtudel saavad kesksed vastaspoolad piisava õiguskindlusega tasuda likvideerimisjaotised otse klientidele. Kliiringu stimuleerimiseks ja sellele juurdepääsu parandamiseks tuleks selgitada nende varade ja positsioonide pankrotivarast välistatust käsitlevaid norme.
- (19) Trahvid, mille ESMA saab kehtestada selle otsese järelevalve all olevatele kauplemisteabehoidlatele, peaksid olema piisavalt tulemuslikud, proportsionaalsed ja hoiatavad, et tagada ESMA järelevalvevolituste tulemuslikkus ning suurendada börsiväliste tuletisinstrumentide positsioonide ja riskide läbipaistvust. Algselt määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud trahvisummad ei ole osutunud piisavalt hoiatavaks, võttes arvesse kauplemisteabehoidlate praegust käivet, mis võib potentsiaalselt piirata ESMA-le selle määрусega kauplemisteabehoidlate järelevalve

²³ <http://www.bis.org/cpmi/publ/d106.pdf>

²⁴ <http://www.bis.org/cpmi/publ/d125.pdf>

tegemiseks antud volituste tulemuslikkust. Seetõttu tuleks suurendada trahvide põhisummade ülemmäärasid.

- (20) Kolmandate riikide ametiasutustel peaks olema juurdepääs liidu kauplemistebehoidlatele teatatud andmetele, kui kolmas riik täidab nende andmete töötlemist tagavad teatavad tingimused ja kui kolmas riik võtab endale õiguslikult siduva ja täitmisele pööratava kohustuse anda liidu ametiasutustele juurdepääs selle kolmanda riigi kauplemistebehoidlatele teatatud andmetele.
- (21) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2015/2365²⁵ lubatakse neil kauplemistebehoidlatel kasutada lihtsustatud registreerimise menetlust, mis on juba registreeritud kooskõlas määrusega (EL) nr 648/2012 ja mis soovivad laiendada seda registreeringut, et osutada väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingutega seotud teenuseid. Tuleks võtta kasutusele sarnane lihtsustatud registreerimise menetlus nende kauplemistebehoidlate registreerimiseks, mis on juba registreeritud kooskõlas määrusega (EL) 2015/2365 ja mis soovivad laiendada seda registreeringut, et osutada tuletislepingutega seotud teenuseid.
- (22) Kauplemistebehoidlate esitatud andmete ebapiisava kvaliteedi ja läbipaistvuse tõttu on neile andmetele juurdepääsu saanud üksustel keeruline kasutada neid andmeid tuletisinstrumentide turgude järelevalve tegemiseks ning reguleerimis- ja järelevalveasutused ei saa nende abil finantsstabiilsuse riske õigel ajal kindlaks määrata. Andmete kvaliteedi ja läbipaistvuse parandamiseks ning aruandlusnõuete määruse (EL) nr 648/2012, määruse (EL) 2015/2365 ja määruse (EL) nr 600/2014 nõuetega vastavusse viimiseks on vaja täiendavalt ühtlustada aruandluse norme ja nõudeid ning eelkõige täiendavalt ühtlustada aruandluse andmete standardeid, meetodeid ja korda ning menetlusi, mida kauplemistebehoidlad kasutavad, et kontrollida teatatud andmete terviklikkust ja õigsust ning et võrrelda neid kooskõlastavalt teiste kauplemistebehoidlate andmetega. Kauplemistebehoidlad peaksid andma vastaspooltele taotluse korral ka juurdepääsu kõigile nende nimel teatatud andmetele, et vastaspoolled saaksid kontrollida nende andmete õigsust.
- (23) Määrusega (EL) nr 648/2012 on loodud kauplemistebehoidlate osutatavatele teenustele konkurentsikeskkond. Vastaspooltel peaks seega olema võimalik valida kauplemistebehoidla, millele nad soovivad aruandeid esitada, ja neil peaks olema võimalik soovi korral seda kauplemistebehoidlat muuta. Selleks et lihtsustada seda muutmist ja tagada ilma topeltaruandluseta andmete pidev kättesaadavus, peaksid kauplemistebehoidlad võtma kasutusele sobilikud põhimõtted, et tagada teatatud andmete nõuetekohane ülekandmine teistesse kauplemistebehoidlatesse, kui aruandekohustusega ettevõtja seda soovib.
- (24) Määrusega (EL) nr 648/2012 on kehtestatud, et pensioniskeemide suhtes ei tohiks kohaldada kliirimiskohustust seni, kuni kesksed vastaspoolled töötavad välja sobiliku tehnilise lahenduse, mille abil saab kanda mitterahalist tagatist üle variatsioonitagatisena. Kuna siiani ei ole töötatud välja pensioniskeemidele kesksed kliiringut võimaldavat elujõulist lahendust, tuleks seda ajutist erandit kolme aasta võrra pikendada. Keskne kliiring peaks sellest hoolimata jääma lõppeesmärgiks, kuna praegused regulatiivsed ja turu suundumused võimaldavad turuosalistel sobilikud tehnilised lahendused selle aja jooksul välja töötada. Komisjon peaks seirama ESMA,

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2365, mis käsitleb väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja uuesti kasutamise läbipaistvust ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 337, 23.12.2015, lk 1).

EBA, Euroopa Kindlustus- ja Tööstajapensionide Järelevalve (edaspidi „EIOPA“) ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu abiga edusamme, mida kesksed vastaspoold, kliirivad liikmed ja pensioniskeemid teevad pensioniskeemidel keskses kliiringus osalemist võimaldavate elujõuliste lahenduste saavutamise suunas, ning koostama nende edusammude kohta aruande. See aruanne peaks hõlmama ka pensioniskeemide kasutatavaid lahendusi ja nende kulusid, võttes seeläbi arvesse regulatiivseid ja turu arenguid, näiteks seda, kui muutub kliirimiskohustusega finantssektori vastaspoole liik. Selleks et võtta arvesse sündmusi, mida käesoleva määruse vastuvõtmise ajal ei ole võimalik ette näha, tuleks komisjonile anda volitus pikendada seda erandit täiendava kahe aasta võrra, kui komisjon on sellise pikendamise vajadust põhjalikult hinnanud.

- (25) Komisjonile tuleks anda volitus võtta vastu õigusakte kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290, et täpsustada, millistel tingimustel peetakse kliirimisteenuste osutamisega seotud kaubandustingimusi õiglaseks, mõistlikuks ja mittediskrimineerivaks, ning et pikendada ajavahemikku, mille vältel ei kohaldata pensioniskeemide suhtes kliirimiskohustust.
- (26) Komisjonile tuleks anda rakendamisvolitused, tagamaks et käesoleva määruse rakendamise suhtes kohaldatakse ühetaolisi tingimusi ja eelkõige et anda kolmandate riikide asjaomastele ametiasutustele juurdepääs liidu kauplemisteabehoidlates sisalduvale teabele. Nimetatud volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011²⁶.
- (27) Selleks et tagada riskimaandamise menetlusi, kauplemisteabehoidlate registreerimise ja aruandluse nõudeid käsitlevate normide järjepidev ühtlustamine, peaks komisjon võtma vastu EBA, EIOPA ja ESMA väljatöötatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, mis käsitleb järelevalvemenetlusi riskijuhtimise menetluste esialgse ja pideva kontrollimise tagamiseks, mille puhul on vaja õigeaegselt, täpselt ja nõuetekohaselt eristatud tagatisi, üksikasjalikke andmeid juba määruse (EL) 2015/2365 alusel registreeritud kauplemisteabehoidla registreeringu laiendamise lihtsustatud taotlemise kohta, üksikasjalikke andmeid menetluste kohta, mida kauplemisteabehoidlad kasutavad selle kontrollimiseks, et aruandev vastaspool või andmeid esitav üksus vastab aruandlusnõuetele, teatatud andmete terviklikkust ja õigsust ning üksikasjalikke andmeid eri kauplemisteabehoidlate andmete kooskõlastavaks võrdlemiseks kasutatavate menetluste kohta. Komisjon peaks selle regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu vastu võtma delegeeritud õigusaktide alusel vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290 ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010²⁷, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1094/2010²⁸ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010²⁹ artiklitega 10–14.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööstajapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

- (28) Komisjonile tuleks anda ka volitus võtta rakendusaktide abil vastu ESMA väljatöötatud rakenduslikke tehnilisi standardeid vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 291 ja kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15 tuletisinstrumentide eri liikide kohta esitatava teabe andmestandardite ning aruandluse meetodite ja korra puhul.
- (29) Kuna käesoleva määruse eesmärke tagada põhjendamatut halduskoormust ja nõuete täitmisega seotud kulusid põhjustavate normide proportsionaalsus, ohustamata seejuures finantsstabiilsust, ning suurendada börsiväliste tuletisinstrumentide positsioonide ja riskide läbipaistvust ei saa piisavalt saavutada liikmesriigi tasandil, küll aga saab neid nende ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (30) Käesoleva määruse teatavate sätete kohaldamine tuleks edasi lükata, et kehtestada kõik olulised rakendusmeetmed ja anda turuosalistele võimalus võtta vajalikke meetmeid nõuete täitmise otstarbel.
- (31) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001³⁰ artikli 28 lõikele 2 ja ta esitas oma arvamuse [...].
- (32) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 648/2012 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 648/2012 muudetakse järgmiselt.

- (1) Artiklis 2 asendatakse punkt 8 järgmisega:

„8) „finantssektori vastaspool“ – kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/65/EÜ³¹ tegevusloa saanud investeerimisühing, kooskõlas määrusega (EL) nr 575/2013 tegevusloa saanud krediidiastutus, kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/138/EÜ³² tegevusloa saanud kindlustusandja või edasikindlustusandja, kooskõlas direktiiviga 2009/65/EÜ tegevusloa saanud vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja, tööandja kogumispensioni asutus direktiivi 2003/41/EÜ artikli 6 punkti a tähenduses, alternatiivne investeerimisfond (edaspidi „AIF“) direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punkti a tähenduses, kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 909/2014³³ tegevusloa

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega

saanud väärtpaberite keskodepositoorium ning väärtpaberistamise eriotstarbeline ettevõtja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013³⁴ artikli 4 lõike 1 punkti 66 tähenduses;“.

(2) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 1 punkti a muudetakse järgmiselt:

i) punktid i–iv asendatakse järgmisega:

- „i) kahe finantssektori vastaspoole vahel, kelle suhtes kohaldatakse artikli 4a lõike 1 teises lõigus sätestatud tingimusi;
- ii) finantssektori vastaspoole (kelle suhtes kohaldatakse artikli 4a lõike 1 teises lõigus sätestatud tingimusi) ja sellise finantssektorivälise vastaspoole vahel, kelle suhtes kohaldatakse artikli 10 lõike 1 teises lõigus sätestatud tingimusi;
- iii) kahe finantssektorivälise vastaspoole vahel, kelle suhtes kohaldatakse artikli 10 lõike 1 teises lõigus sätestatud tingimusi;
- iv) finantssektori vastaspoole (kelle suhtes kohaldatakse artikli 4a lõike 1 teises lõigus sätestatud tingimusi) või finantssektorivälise vastaspoole (kelle suhtes kohaldatakse artikli 10 lõike 1 teises lõigus sätestatud tingimusi) ning kolmandas riigis asutatud üksuse vahel, kelle suhtes kohaldataks kliirimiskohustust, kui ta oleks asutatud liidus;“

(b) lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) need on sõlmitud või neid on uuendatud kliirimiskohustuse jõustumise kuupäeval või pärast seda.“;

(c) lisatakse järgmine lõige 3a:

„3a Kliirivad liikmed ja kliendid, kes osutavad otseselt või kaudselt kliirimisteenuseid, peavad osutama neid teenuseid õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel kaubandustingimustel.

Komisjonil on volitus võtta kooskõlas artikliga 82 vastu delegeeritud õigusakt, et täpsustada nõuded, mille kohaselt peetakse esimeses lõigus osutatud kaubandustingimusi õiglasteks, mõistlikeks ja mittediskrimineerivateks.“

(3) Lisatakse järgmine artikkel 4a:

„Artikkel 4a

Kliirimiskohustusega finantssektori vastaspoolel

1. Finantssektori vastaspool, kes võtab positsiooni börsivälistes tuletislepingutes, arvutab igal aastal oma summaarse kuu lõpu keskmise positsiooni märtsi, aprilli ja mai kohta kooskõlas lõikega 3.

³⁴

muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012 (ELT L 257, 28.8.2014, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

Kui selle arvutuse tulemus ületab artikli 10 lõike 4 punktis b sätestatud kliirimiskünnist, teeb finantssektori vastaspool järgmist:

- a) teavitab sellest viivitamatult ESMA-t ja asjaomast pädevat asutust;
- b) hakkab edasiste börsiväliste tuletislepingute puhul täitma artiklis 4 osutatud kliirimiskohustust olenemata varaklassi(de)st, mille puhul kliirimiskünnis ületati;
- c) kliirib punktis b osutatud lepingud nelja kuu jooksul alates sellest, kui tema suhtes hakatakse kohaldama kliirimiskohustust.

2. Finantssektori vastaspoole suhtes, kelle suhtes otsustati kohaldada kliirimiskohustust vastavalt lõikele 1 ja kes seejärel tõendab asjaomasele pädevale asutusele, et tema konkreetse aasta märtsi, aprilli ja mai kuu lõpu summaarne keskmine positsioon ei ületa enam lõikes 1 osutatud kliirimiskünnist, ei kohaldata enam artiklis 4 sätestatud kliirimiskohustust.

3. Lõikes 1 osutatud positsioonide arvutamisel võtab finantssektori vastaspool arvesse kõiki tema või temaga samasse gruppi kuuluvate teiste üksuste poolt sõlmitud börsiväliseid tuletislepinguid.“

- (4) Artikli 5 lõike 2 punkt c jäetakse välja.
- (5) Artikli 6 lõike 2 punkt e jäetakse välja.
- (6) Lisatakse järgmine artikkel 6b:

„Artikkel 6b

Kliirimiskohustuse peatamine, kui tegemist ei ole kriisilahendusega

1. Kui tegemist ei ole artikli 6a lõikes 1 osutatud olukorraga, võib ESMA esitada taotluse, et komisjon peataks artikli 4 lõikes 1 osutatud kliirimiskohustuse börsivälise tuletisinstrumenti konkreetse liigi või konkreetset liiki vastaspoole jaoks, kui täidetud on üks järgmistest tingimustest:

- a) börsivälise tuletisinstrumenti liik ei ole enam keskseks kliiringuks sobilik lähtuvalt artikli 5 lõike 4 esimeses lõigus ja lõikes 5 osutatud kriteeriumidest;
- b) keskne vastaspool lõpetab tõenäoliselt selle börsivälise tuletisinstrumenti konkreetse liigi kliiringu ja ükski teine keskne vastaspool ei suuda ilma katkestusteta seda börsivälise tuletisinstrumenti konkreetset liiki kliirida;
- c) konkreetse börsivälise tuletisinstrumenti liigi või konkreetset liiki vastaspoole jaoks kliirimiskohustuse peatamine on vajalik, et vältida tõsist ohtu liidu finantsstabiilsusele või et selle ohuga tegeleda ning peatamine on nimetatud eesmärgi saavutamiseks proportsionaalne.

Esimese lõigu punktis c sätestatud juhul konsulteerib ESMA enne selles osutatud taotluse esitamist Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga.

Kui ESMA esitab taotluse, et komisjon peataks artikli 4 lõikes 1 osutatud kliirimiskohustuse, siis ta põhjendab seda ja esitab tõendusmaterjali selle kohta, et täidetud on vähemalt üks esimeses lõigus osutatud tingimustest.

2. Lõikes 1 osutatud taotlust ei avalikustata.

3. 48 tunni jooksul lõikes 1 osutatud taotluse esitamisest ning lähtuvalt ESMA esitatud põhjendustest ja tõendusmaterjalist komisjon kas peatab lõikes 1 osutatud

konkreetsed liiki vastaspoole või börsivälise tuletisinstrumenti konkreetse liigi kliirimiskohustuse või lükkab peatamise taotluse tagasi.

4. Komisjoni otsusest kliirimiskohustus peatada antakse ESMA-le teada ja see avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*, komisjoni veebisaidil ning artiklis 6 osutatud avalikus registris.

5. Käesoleva artikli kohane kliirimiskohustuse peatamine kehtib kolme kuu jooksul alates kuupäevast, kui see avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

6. Komisjon võib pärast ESMAga konsulteerimist pikendada lõikes 5 osutatud peatamist täiendava kolme kuu võrra, aga peatamise täielik kestus ei tohi ületada 12 kuud. Peatamise pikendamine avaldatakse kooskõlas artikliga 4.

Esimese lõigu kohaldamiseks teavitab komisjon ESMAt oma kavatsusest kliirimiskohustuse peatamist pikendada. ESMA esitab arvamuse peatamise pikendamise kohta teatise saamisest 48 tunni jooksul.“

(7) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Vastaspooled ja kesksed vastaspooled tagavad vastavalt artiklile 55 registreeritud või vastavalt artiklile 77 tunnustatud kauplemisteabehoidlale iga nende sõlmitud tuletislepingu ning lepingu muudatuste või lepingu lõpetamise andmete teatamise kooskõlas lõikega 1a. Andmed teatatakse hiljemalt üks tööpäev pärast lepingu sõlmimist, muutmist või lõpetamist.

Aruandekohustust kohaldatakse nende tuletislepingute suhtes, mis:

- a) sõlmiti enne 12. veebruari 2014 ja mis on nimetatud kuupäeval veel täitmata;
- b) sõlmiti 12. veebruaril 2014 või pärast seda.

Aruandekohustust ei kohaldata artiklis 3 osutatud grupisiseste tehingute suhtes, mille puhul üks vastaspooltest on finantssektoriväline vastaspool.“;

(b) lisatakse järgmine lõige 1a:

„1a Lõikes 1 osutatud tuletislepingute andmed teatatakse järgmiselt:

- (a) kesksed vastaspooled on kohustatud teatama mõlema vastaspoole nimel nende tuletislepingute andmed, mis ei ole börsivälised tuletislepingud, ning tagama teatatud andmete õigsuse;
- (b) finantssektori vastaspooled on kohustatud teatama mõlema vastaspoole nimel finantssektorivälise vastaspoolega, kelle suhtes ei kohaldata artikli 10 lõike 1 teises lõigus osutatud tingimusi, sõlmitud börsiväliste tuletislepingute andmed ning tagama teatatud andmete õigsuse;
- (c) vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja fondivalitseja on kohustatud teatama nende börsiväliste tuletislepingute andmed, mille vastaspool on kõnealune vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja, ning tagama teatatud andmete õigsuse;
- (d) AIFI fondivalitseja on kohustatud teatama nende börsiväliste tuletislepingute andmed, mille vastaspool on kõnealune AIF, ning tagama teatatud andmete õigsuse;

- (e) vastaspoolid ja kesksed vastaspoolid tagavad, et nende sõlmitud tuletislepingute üksikasjad teatatakse õigesti ja neid ei teatata topelt.

Vastaspoolid ja kesksed vastaspoolid, kellel on lõikes 1 osutatud aruandekohustus, võivad selle aruandekohustuse delegeerida.“;

- (c) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Selleks et tagada lõigete 1 ja 3 kohaldamise ühetaolised tingimused, koostab ESMA rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse järgmist:

- (a) teatamisele kuuluvate andmete standardid ja vormingud, mis hõlmavad vähemalt järgmist:
 - i) juriidilise isiku ülemaailmsed tunnused (LEId);
 - ii) rahvusvahelised väärtpaberite identifitseerimisnumbrid (ISIN koodid) ning
 - iii) tehingu kordumatud tunnuskoovid;
- (b) aruandlusmeetodid ja -korrad;
- (c) aruannete esitamise sagedus;
- (d) tuletislepingu üksikasjade esitamise kuupäev, sealhulgas määrase järkjärguline kohaldamine selliste lepingute puhul, mis sõlmiti enne aruandekohustuse kohaldamist.

ESMA võtab selle tehniliste standardite eelnõu koostamisel arvesse rahvusvahelisi arenguid ja liidu või ülemaailmsel tasandil kokku lepitud standardeid ning nende järjepidevust määruse (EL) nr 2015/2365* artiklis 4 ja määruse (EL) nr 600/2014 artiklis 26 sätestatud aruandlusnõuetega.

ESMA esitab kõnealuse rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt *[PO palun sisestage määruse jõustumisest üheksa kuu möödumisele vastav kuupäev]*.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.“

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2365, mis käsitleb väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja uuesti kasutamise läbipaistvust ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 337, 23.12.2015, lk 1).

- (8) Artikli 10 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Finantssektoriväline vastaspool, kes võtab positsiooni börsivälistes tuletislepingutes, arvutab igal aastal oma summaarse kuu lõpu keskmise positsiooni märtsi, aprilli ja mai kohta kooskõlas lõikega 3.

Kui selle arvutuse tulemus ületab lõike 4 punktis b sätestatud kliirimiskünnist, siis teeb finantssektoriväline vastaspool järgmist:

- (a) teavitab sellest viivitamatult ESMA-t ja lõike 5 kohaselt määratud asutust;
- (b) hakkab edasiste börsiväliste tuletislepingute puhul täitma artiklis 4 osutatud kliirimiskohustust varaklassi(de)s, mille puhul kliirimiskünnis ületati;
- (c) kliirib punktis b osutatud lepingud nelja kuu jooksul alates sellest, kui tema suhtes hakatakse kohaldama kliirimiskohustust.

2. Finantssektorivälise vastaspoole suhtes, kelle suhtes otsustati kohaldada kliirimiskohustust vastavalt lõike 1 teisele lõigule ja kes seejärel tõendab vastavalt lõikele 5 määratud asutusele, et tema konkreetse aasta märtsi, aprilli ja mai kuu lõpu summaarne keskmine positsioon ei ületa enam lõikes 1 osutatud kliirimiskünnist, ei kohaldata enam artiklis 4 sätestatud kliirimiskohustust.“

(9) Artikli 11 lõiget 15 muudetakse järgmiselt:

(a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) riskijuhtimise protsess, sh tagatise tase ja liik ning eraldamiskord, millele on osutatud lõikes 3, ning sellega seotud järelevalvemenetlus, mille eesmärk on tagada kõnealuste riskijuhtimisprotsesside esialgne ja pidev kontrollimine;“

(b) teise lõigu esimene lause asendatakse järgmisega:

„Euroopa järelevalveasutused esitavad kõnealused ühised regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt *[PO palun sisestage määruse jõustumisest üheksa kuu möödumisele vastav kuupäev]*.“

(10) Artiklisse 38 lisatakse järgmised lõiked 6 ja 7:

„6. Keskne vastaspool tagab oma kliirivatele liikmetele simulatsioonivahendi, mis võimaldab neil määrata kindlaks selle täiendava alustamise tagatise brutosumma, mida keskne vastaspool võib nõuda uue tehingu kliirimise ajal. Seda vahendit saab kasutada ainult turvalise juurdepääsu alusel ja simulatsiooni tulemused ei ole siduvad.

7. Keskne vastaspool esitab oma kliirivatele liikmetele teabe oma kasutatavate alustamise tagatise mudelite kohta. See teave peab vastama järgmistele tingimustele:

a) selles selgitatakse arusaadavalt alustamise tagatise mudeli ülesehitust ja kasutuspõhimõtet;

b) selles kirjeldatakse arusaadavalt alustamise tagatise mudeli peamisi eeldusi ja piiranguid ning olukordi, kus need eeldused enam ei kehti;

c) see on dokumenteeritud.“

(11) Artiklile 39 lisatakse järgmine lõige 11:

„11. Kui lõikes 9 osutatud nõue on täidetud, siis ei käsitata neile kontodele kirjendatud varasid ja positsioone keskse vastaspoole või kliiriva liikme pankrotivara osana.“

(12) Artiklit 56 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 55 lõike 1 kohaldamiseks esitab kauplemisteabehoidla ESMA-le ühe järgmistest:

(a) registreerimistaotlus;

(b) registreeringu laiendamise taotlus, kui kauplemisteabehoidla on juba registreeritud määruse (EL) nr 2015/2365 III peatüki kohaselt.“;

(b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Selleks et tagada käesoleva artikli järjepidev kohaldamine, töötab ESMA välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse järgmist:

(a) üksikasjad lõike 1 punktis a osutatud registreeringu taotluse esitamise kohta;

- (b) üksikasjad lõike 1 punktis b osutatud registreeringu laiendamise lihtsustatud taotlemise kohta.

ESMA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt *[PO palun sisestage määruse jõustumisest üheksa kuu möödumisele vastav kuupäev]*.

Komisjonile delegeeritakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.“;

- (c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Selleks et tagada lõike 1 kohaldamise ühetaolised tingimused, koostab ESMA rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse järgmist:

- (a) lõike 1 punktis a osutatud registreeringu taotluse vorm;
(b) lõike 1 punktis b osutatud registreeringu laiendamise taotluse vorm.

ESMA koostab esimese lõigu punkti b otstarbel lihtsustatud vormi.

ESMA esitab kõnealuse rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt *[PO palun sisestage määruse jõustumisest üheksa kuu möödumisele vastav kuupäev]*.

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.“

- (13) Artikli 65 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

- (a) punktis a asendatakse tekst „20 000 eurot“ tekstiga „200 000 eurot“;
(b) punktis b asendatakse tekst „10 000 eurot“ tekstiga „100 000 eurot“;
(c) lisatakse järgmine punkt c:

„c) I lisa IV jaos osutatud rikkumiste puhul on trahvisumma vähemalt 5 000 eurot ning see ei ületa 10 000 eurot.“

- (14) Artikli 72 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kauplemisteabehoidlalt võetav tasu katab kõik ESMA halduskulud, mis on seotud kauplemisteabehoidla registreerimise ja järelevalvega ning see on proportsionaalne asjaomase kauplemisteabehoidla käibega ning registreeringu ja tehtava järelevalve liigiga.“

- (15) Lisatakse järgmine artikkel 76 a:

„Artikkel 76a

Vastastikune otsene juurdepääs andmetele

1. Kui see on vajalik nende ülesannete täitmiseks, siis võivad nende kolmandate riikide asjaomased ametiasutused, kus on asutatud mõni kauplemisteabehoidla, saada otsese juurdepääsu liidus asutatud kauplemisteabehoidlate teabele, kui komisjon on võtnud kooskõlas lõikega 2 vastu sellekohase rakendusakti.

2. Kui lõikes 1 osutatud ametiasutused esitavad komisjonile vastava taotluse, võib komisjon kooskõlas artikli 86 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega võtta vastu

rakendusakte, millega määratakse kindlaks, kas taotluse esitanud ametiasutuse kolmanda riigi õigusraamistik vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) selles kolmandas riigis asutatud kauplemisteabehoidlad on saanud nõuetekohase tegevusloa;
- b) selles kolmandas riigis toimub pidev ja tõhus kauplemisteabehoidlate järelevalve ja nende kohustuste täitmine on tagatud riikliku sunniga;
- c) on olemas ametisaladuse hoidmise tagatised, mis on vähemalt võrdväärased käesolevas määruses sätestatuga, sealhulgas kaitstakse ärisaladusi, mida ametiasutused jagavad kolmandate isikutega;
- d) selles kolmandas riigis tegevusloa saanud kauplemisteabehoidlate suhtes kohaldatakse õiguslikult siduvat ja täitmisele pööratavat kohustust anda artikli 81 lõikes 3 osutatud üksustele otsene ja viivitamatu juurdepääs andmetele.“

(16) Artiklisse 78 lisatakse järgmised lõiked 9 ja 10:

„9) Kauplemisteabehoidla võtab kasutusele järgmised menetlused ja põhimõtted:

- a) menetlused eri kauplemisteabehoidlate andmete tulemuslikuks kooskõlastavaks võrdlemiseks;
- b) menetlused teatatud andmete terviklikkuse ja õigsuse tagamiseks;
- c) põhimõtted andmete nõuetekohase ülekandmise kohta teistesse kauplemisteabehoidlatesse, kui seda taotleavad artiklis 9 osutatud vastaspoolled või kesksed vastaspoolled või kui see on vajalik muul põhjusel.

10) Selleks et tagada käesoleva artikli ühtne kohaldamine, töötab ESMA välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles sätestatakse:

- a) menetlused eri kauplemisteabehoidlate andmete kooskõlastavaks võrdlemiseks;
- b) menetlused, mida kauplemisteabehoidla kohaldab, et kontrollida teatava vastaspoole või esitava üksuse vastavust aruandlusnõuetele ning artikli 9 kohaselt teatatud andmete terviklikkust ja õigsust.

ESMA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt *[PO palun sisestage määruse jõustumisest üheksa kuu möödumisele vastav kuupäev]*.

Komisjonile delegeeritakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.“;

(17) Artiklit 81 muudetakse järgmiselt:

(a) lõikesse 3 lisatakse järgmine punkt q:

„q) selle kolmanda riigi asjaomased asutused, kelle suhtes on vastu võetud artikli 76a kohane rakendusakt;“

(b) lisatakse järgmine lõige 3a:

„3a Kauplemisteabehoidla esitab artikli 9 lõike 1a teises lõigus osutatud vastaspooltele ja kesksetele vastaspooltele nende nimel teatatud andmed.“;

(c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Selleks et tagada käesoleva artikli järjepidev kohaldamine, töötab ESMA pärast EKPSi liikmetega konsulteerimist välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse:

- a) lõigete 1 ja 3 kohaselt avaldatav või kättesaadavaks tehtav teave;
- b) lõikes 1 osutatud teabe avaldamise sagedus;
- c) tegevusstandardid, mida on vaja kauplemisteabehoidlate andmete summeerimiseks ja võrdlemiseks ning selleks, et lõikes 3 osutatud üksustel oleks juurdepääs sellele teabele;
- d) tingimused, kord ja nõutavad dokumendid, mille alusel kauplemisteabehoidlad annavad lõikes 3 osutatud üksustele juurdepääsu.

ESMA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt *[PO palun sisestage määruse jõustumisest üheksa kuu möödumisele vastav kuupäev]*.

ESMA tagab kõnealuse tehniliste standardite eelnõu väljatöötamise ajal, et lõikes 1 osutatud teabe avaldamise tõttu ei saa kindlaks teha ühegi lepingu ühtegi osalist.

Komisjonile delegeeritakse volitused võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.“

(18) Artikli 82 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Artikli 1 lõikes 6, artikli 4 lõikes 3, artikli 64 lõikes 7, artiklis 70, artikli 72 lõikes 3, artiklis 76a ja artikli 85 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks.“

(19) Artiklit 85 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon hindab hiljemalt *[PO palun sisestage määruse kõige hilisemast kohaldamisest kolme aasta möödumisele vastav kuupäev]* käesoleva määruse kohaldamist ja koostab üldaruande. Komisjon esitab nimetatud aruande koos asjakohaste ettepanekutega Euroopa Parlamendile ja nõukogule.“;

(b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Komisjon koostab *[PO palun sisestage määruse jõustumisest kahe aasta möödumisele vastav kuupäev]* aruande, milles hinnatakse, kas on töötatud välja elujõulised tehnilised lahendused, mille abil pensioniskeemid saavad kanda üle rahalist ja mitterahalist tagatist variatsioonitagatisena, ning vajadust võtta kõnealuste tehniliste lahenduste edendamiseks meetmeid.

ESMA esitab koostöös EIOPA, EBA ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga komisjonile hiljemalt *[PO palun sisestage jõustumisest 18 kuu möödumisele vastav kuupäev]* aruande, milles hinnatakse järgmist:

- a) kas kesksed vastaspoolad, kliirivad liikmed ja pensioniskeemid on töötanud välja elujõulised tehnilised lahendused, mis võimaldavad pensioniskeemidel osaleda keskses kliiringus, andes rahalist ja mitterahalist tagatist variatsioonitagatisena, sealhulgas kõnealuste lahenduste mõju turu likviidsusele ja protsüklilisusele;

- b) pensioniskeemide tegevuse ulatus ja olemus kliirimata ja kliiritud börsiväliste tuletisinstrumentide turgudel varaklassi kohta ning sellest tulenev mis tahes süsteemne risk finantssüsteemile;
- c) tagajärjed, mis tekivad, kui pensioniskeemid täidavad oma investeerimisstrateegiate kliiringu nõude, sealhulgas mis tahes muutused nende rahaliste ja mitterahaliste varade eraldamises;
- d) artikli 10 lõikes 4 osutatud kliirimiskünniste mõju pensioniskeemidele;
- e) teiste õiguslike nõuete mõju kliiritud ja kliirimata börsiväliste tuletisinstrumentidega tehtavate tehingute maksumuse erinevusele, sealhulgas kliirimata tuletisinstrumentide võimendustagatise nõuded ja finantsvõimenduse määra arvutamine vastavalt määrusele (EL) nr 575/2013;
- f) kas on vaja võtta täiendavaid meetmeid, et lihtsustada pensioniskeemidel kliiringu kasutamist.

Komisjon võtab vastavalt artiklile 82 vastu delegeeritud õigusakti, et pikendada artikli 89 lõikes 1 osutatud ajavahemikku ühe korra kahe aasta võrra, kui ta leiab, et elujõulist tehnilist lahendust ei ole välja töötatud ning et tuletislepingute keskse kliiringu kahjulik mõju tulevaste pensionäride pensionihüvitistele jääb muutumatuks.“;

(c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. ESMA teatab komisjonile hiljemalt *[PO palun sisestage lõikes 1 osutatud kuupäevast kuus kuud varasem kuupäev]* järgmisest:

- a) kas on töötatud välja elujõulised tehnilised lahendused, et lihtsustada pensioniskeemide osalemist keskses kliiringus, ning nende lahenduste mõju pensioniskeemide keskse kliiringu tasandil, võttes arvesse lõikes 2 osutatud aruannet;
- b) käesoleva määruse mõju finantssektoriväliste vastaspoolte kliiringu mahule ja kliiringu jaotus finantssektorivälise vastaspoole liigi raames, eelkõige võttes arvesse artikli 10 lõikes 4 osutatud kliirimiskünniste asjakohasust;
- c) käesoleva määruse mõju muude kui artikli 4a lõikega 2 reguleeritud finantssektori vastaspoolte kliiringu mahule ja kliiringu jaotus finantssektori vastaspoole kõnealuse klassi raames, eelkõige võttes arvesse artikli 10 lõikes 4 osutatud kliirimiskünniste asjakohasust;
- d) kauplemisteabehoidlatele teatatud tehinguandmete kvaliteedi, nende andmete kättesaadavuse ja kauplemisteabehoidlatelt laekunud teabe kvaliteedi parandamine vastavalt artiklile 81;
- e) kliiringu kättesaadavus vastaspooltele.“

(20) Artikli 89 lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„1. Kuni *[PO palun sisestage jõustumisest kolme aasta möödumisele vastav kuupäev]* ei kohaldata artiklis 4 sätestatud kliirimiskohustust börsiväliste tuletislepingute suhtes, mis vähendavad objektiivselt mõõdetaval viisil otseselt pensioniskeemide maksevõimega seotud investeerimiskohustust, ning nende üksuste suhtes, mis on asutatud pensioniskeemide liikmetele kompensatsiooni maksmiseks pensioniskeemi kohustuste mittetäitmise korral.“

(21) I lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 1 punkti 3, artikli 1 punkti 7 alapunkti d ja artikli 1 punkte 8, 10 ja 11 kohaldatakse alates *[PO palun sisestage jõustumisest kuue kuu möödumisele vastav kuupäev]* ning artikli 1 punkti 2 alapunkti c, artikli 1 punkti 7 alapunkti e, artikli 1 punkti 9, artikli 1 punkti 12 alapunkte b ja c ning artikli 1 punkti 16 kohaldatakse alates *[PO palun sisestage jõustumisest 18 kuu möödumisele vastav kuupäev]*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja